

311409

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూలై నెల 13-వ తేది సోమవారము
శ్రీ క్రొధనాథ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 67-
సంచిక ౮౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోహముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

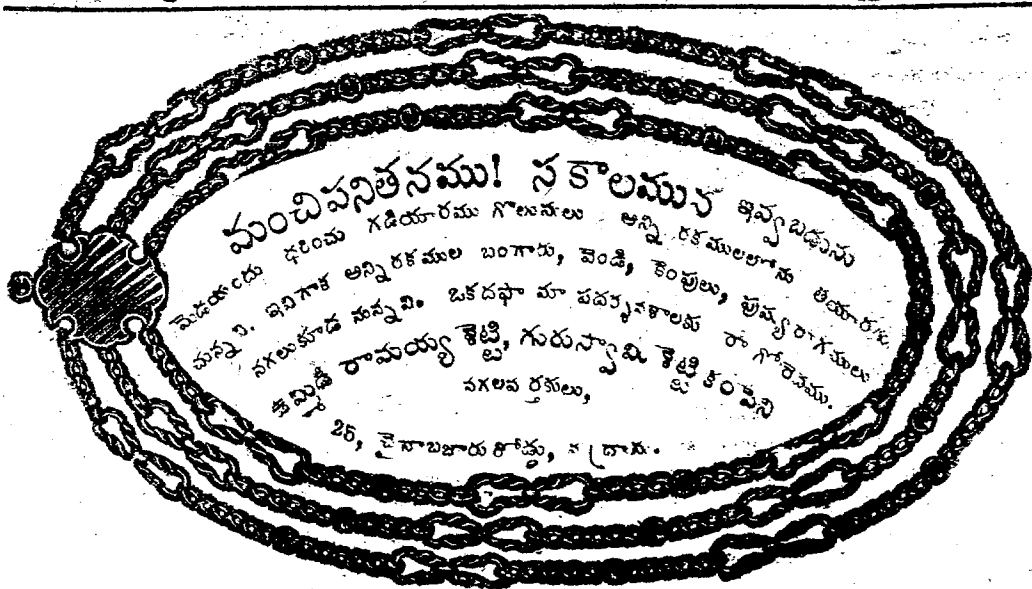
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మంచిపనితనము! సకాలమున ఇవ్వబడును
గడియారము గొనుటకు అన్ని రకములలోను
మెడలకు ఇదిగో అన్నిరకముల బంగారు, వెండి, కెంపులు, తయారైన
మన్ను. ఇదిగో ఉన్నది. ఒకదాని మా పద్మసకాలము ప్రవృత్తిరాగములు
సగలుకూడ నున్నవి. ఇదిగో రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ
వగలవ ర్థములు,
25, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

సకాలము బంగారుకు, సీమ వెండికి, మొదటిరకం పుచ్చురాగములకు, కెంపులకు పూచీనిచ్చెదము.

వెల్లింగ్ టన్ సి సి మా

11-7-25 శనివారమునుండి 17-7-25 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-10
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని॥ కూడ
ప్రసక్తము గలదు.

పాతీస్ క్రొత్త శీరియల్

రూత్ రోలండు ఇన్
రూత్ ఆఫ్ రేంజి (రి వ భాగము)
అత్యద్భుతము, తప్పక చూడతగినది.

ప్రకటన

నెల్లూరు నవాబుపేటలో నేచేసి యుండే
మల్లేశ్వరస్వామివారి దేవాలయముయొక్క ధర్మ
కర్త (ట్రస్టీ) పదవిని గోరువారు ఈనెల 20-వ తేది
లోపల దరఖాస్తులు నెల్లూరిలో ఇన్ స్పెక్టరుగారి
వద్ద గాని, పోస్టుద్వారా బోర్డువారికిగాని దరఖాస్తు
దాఖలు చేసికొనవచ్చును.

సి. యస్. స్వామినాథన్,
సెక్రటరీ, హిందూధర్మసంస్థలబోర్డు, సదరుగార్డెన్స్,
కెళ్ళిడలుపోట్ల, చెన్న పట్టణము.

రాజేశ్వరి

చర్మవ్యాధులకు

బొరాక్సుసబ్బు

వజ్రయుధము

మైనపువ్వులు, అన్నిరకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజెంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు. బెజవాడ.

కాను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చెదము.

మావద్ద పలురకముల లోలాకులు, దుగ్గులు, అంటుపోగులు, చంపనరములు, పతకములు, మోపులు, బంగారుమెడచెయిసులు, చెయిను అడ్డెగలు, వెండి కాలు
గొలుసులు, మిరియాలగొలుసులు, మొలత్రాడులు, టంబుల్లు, కాఫీకెట్లు మొదలగునవి తయారుగనున్నవి. వివరములకు ఈడినువ విలాసములకు వ్రాయుడు.

కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రదరు.

ప్రాప్తితరు:

ది ఆంధ్రజ్యోతి ల రిమాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ,

పొడోకిను: బెజవాడ,

బ్రాంచి: 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటీసు

100 కి నంబరు 1 కి రూపు 6 లు వడ్డీ చొప్పున 6 నెలల కొకసారి వడ్డీ చెల్లించు పద్ధతిపై నను 30 నెలలములలో సరికిసరి చెల్లించునట్లు చెన్నపురి కార్పొరేషనువారు రూపు 2,68,300 ను ఋణమును తీసికొనెదరు. ఋణమునకు సంబంధించిన పూర్తిపత్రాలు, నిబంధనలు, దరఖాస్తు ఫారము మొదలగునవి రెవిన్యూ ఆఫీసరుగారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

ఔండరుదారులు తాము ఋణమిచ్చుటకు అంగీకరించు మొత్తముపైన 100 కి రూపు 5 లు చొప్పున డిపాజిట్టు మొత్తముతో సహా కార్పొరేషను కమిషనరుగారికి 3-8-1925 తేది నాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకులోపుగ చేరునట్లు దరఖాస్తుతో సహా సంపుకొనవలెను.

నిర్ణయించబడు మొత్తము 15-8-1925 తేది లోగా పూర్తిగా చెల్లించవలెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషను } డి. హెచ్. ఎమ్. బవరు, అట్టింగుకమిషనరు.
4-7-1925

ఆయుర్వేద వాషధ రత్నాకరమ్

ఆయుర్వేద ఆత్మద్యుత్ గ్రంథము

కొత్తకోడలువరకు వల 3-0-0.

శ్రీవాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

ప్రిన్సిపాల్ అండు సీయర్ డాక్టరు, రెజివాడ.

ప్రథమమున వ్రాయబడిన

కాశ్మీర కొక్కోక శాస్త్రము

కాశ్మీర సంస్థానము మహారాజగారగు శంభు సింగుగారి ప్రధానమంత్రి శండిత కొక్కోగారి చరిత్రముగూడ ఇందులోగలదు.

72 అధ్యాయములు, "9+8" పైజాడి, 112 చిత్రపటములుగలవు కావ్యోదయగలవి. ఇందులోగల విషయముల సారాంశము. పద్మిని, చిత్రీణి, శంభిని, హస్తిని అను నాలుగు స్త్రీజాతుల నాలుగు పురుషజాతుల వర్ణన; స్త్రీపురుషులకు అవయవములు, ముఖరూపములందు గల భేదములు; చంద్రుడు, నక్షత్రములు రోహిణిరాత్రులందు; గంటలందు అనుకూలముగా నుండునది; ముట్టు, ఆందుకు సంబంధించిన వ్యాధులు, చికిత్సలు గర్భము, ఏమేమిటనునందు ఎట్లుండునది చిత్రపటములతో సహా వివరింపబడినది; గర్భిణీస్త్రీ అనుసరించవలసిన విధులు; ఎట్టివాడైతే ప్రసవమునకు కావలసినవిధులు; జీవితమును ఎంతకాలము వరకైన వృద్ధిచేసుకొనుటకు కావలసిన చికిత్సలు; ప్రజలకుగల చరుంబడి కారకముల ఫిలికతులను బట్టి కిడ్డు పుట్టుటకై గల సాధనములు; రలచినట్టి గుణములుగల మొగలేక ఆడకొడుకులుగల గుణములు; పుట్టుటకు మునుపే ఆడకొడుకులేక మొగలేకపోయిన తెలుసుకొనుట; గర్భముగా నున్నప్పుడు ప్రసవమైనచోచార స్త్రీకిగల సాంధ్యర్థము కాపాడుకొనుటకు కావలసిన విషయములు, బిడ్డులరేనివాటికి బిడ్డులుగలగుటకు ఆవలంబించవలసిన విధులు మొదలగునవి ఇందులోగలవు. ఇవిగాక అనంతమును కలిగించు ఇతర విషయములు; దీర్ఘ వ్యాధులకు చికిత్సలు, యిచ్చుట తెలుపుటకు విలులేని కొన్ని విషయములు మొదలగునవి కూడగలవు. ఈ గ్రంథము ఆంగ్ల, ఆంధ్ర భాషలలో నున్నది. అన్ని విషయములు అభిప్రాయముగా ఆచరించి నిరీక్షణగనట్లు చక్కగా వ్రాయబడినది. హిందూ కావ్యశాస్త్రమునందు ఇది చాల ప్రాచీనమైనట్టియు. అపరూపమైనట్టి గ్రంథము. యిప్పటికి 56000 ప్రతులు ఖర్చయినవని పూచిగా తెల్పుగలము. ప్రస్తావన 1 కి చిత్రపటములతో సహా ధర రూపు 5-0-0.

International Publishing Company,
International Buildings, Ludhiana, (Punjab)

మదరాసు హిందూమతధర్మాదాయముల శాసనము

పాతకుల యువయోగార్థమై, యీశాసనమును ఛార్జ్ మెంటు బార్డి గెజట్టునుండి దీసి ముద్రించుచున్నాము

3 వ అధ్యాయము

దేవాలయ కమిటీలు.

కమిటీలను నిర్ణయించుట, మార్పులు, ఎత్తివేయుట.

16. (1) లోకాలు గవర్న మెంటువారు ప్రకటనద్వారా

(ఎ) ఏదైన దేవాలయమునకుగాని దేవాలయములకుగాని దేవాలయములయొక్క యే తరగతికిగాని ఒక కమిటీయొక్క నిర్మాణమును నిర్దేశించవచ్చును;

(బి) అట్టి యే కమిటీయొక్కయైన మెంబర్ల సంఖ్యను గాని విచారణాధికారమునుగాని మార్చవచ్చును; లేదా

(సి) అట్టి ఏకమిటీపైన ఎత్తివేయవచ్చును.

అయితే ఈక్రింది ప్రకారము వుండవలెను:—

(i) ఒకే దేవాలయము లేక దానికి సంబంధించిన ఎండవు మెట్లమీద ఒక కమిటీకంటే ఎక్కువ కమిటీలకు విచారణాధికార ముండవూడదు.

(ii) (బి) క్లాజు లేక (సి) క్లాజు ననుసరించి ఒక ప్రకటనను జారీచేయుటకు పూర్వము లోకాలు గవర్న మెంటువారు ఏకారణములపై తాము అట్లుచేయ నుద్దేశించుచున్నారో ఆ కారణములను సంబంధముగల బోర్డుకును కమిటీకిని తెలియజేసి, ఉద్దేశమునకు ప్రతిపూలముగా కారణమును కనుబరచుటకు ఆ బోర్డుకు లేక కమిటీకి వ్యాయమైన కాలపరిమితిని నిర్ణయించి, దాని సమాధానములు ఆక్షేపణలు ఏ వైన నున్నయెడల వాటిని ఆలోచించవలెను.

(2) మార్చబడిన లేదా ఎత్తివేయబడిన కమిటీ తాలూకు సాక్షులను దాఖ్యలను మార్పులను లేక ఇతరవిధమున పరిమర్చింబుటకు గురించి బోర్డు తనకు యుక్తమని తోచునట్టి ఉత్తరవులను చేయవచ్చును.

కమిటీలలో మెంబర్లసంఖ్య

17. లోకాలు గవర్న మెంటువారివలన నిర్ణయించబడ గలట్టి ఎన్నుకొనబడిన మెంబర్ల సంఖ్యను కమిటీ కలిగియుండవలెను; అట్టి సంఖ్య ఆరుగురుకంటే తక్కువగను, పండ్రెండు గురుకంటే ఎక్కువగను నుండవూడదు.

క్రొత్త కమిటీల మెంబర్లందరూ నియయింపబడవలెను.

18. 17 వ సెక్షనులో నేమి చెప్పబడియున్నదాని తో నిమిత్తములేకుండ లోకాలు గవర్న మెంటువారు మొదటి పర్యాయమునకుగాని, ఎత్తివేయబడిన ఏదైన ఒక కమిటీకి బదులుగాగాని, ఒక కమిటీయొక్క నిర్మాణమును నిర్దేశించునప్పుడు, అట్టి క్రొత్త కమిటీ మెంబర్ల ఒక సంవత్సరము ను మించనట్టి నియమమును గవర్న మెంటువారు నిర్ణయించునట్టిని కాలపరిమితివరకు ఉద్యోగమును కలిగియుండవలెను. మరియు వారందరూ అట్టి కాలపరిమితియందు లోకాలు గవర్న మెంటువారివలన నియమింపబడవచ్చును.

ఎన్నికదారుల ప్రదేశములును సర్కిళ్లును.

19 (1) లోకాలు గవర్న మెంటువారు, మెంబర్లను ఎన్నుకొను కార్యము నిమిత్తము ప్రతి కమిటీకిని ఒక ఎన్నికదారుల ప్రదేశమును ప్రకటించవలెను.

(2) బోర్డు అనుమతితో తన ఎన్నికదారుల ప్రదేశమును కమిటీ సర్కిళ్లుగా (నుండలములుగా) విభజించి, ప్రతిసర్కిళ్లును పంచవలసిన మెంబర్ల సంఖ్యను నిర్ణయించవచ్చును.

ఎన్నికదారుల పట్టి

20 (1) ప్రతి ఎన్నికదారుల ప్రదేశమునకు, వోటు (నమ్యురీచీటిని) నిచ్చుటకు అర్హులగు మనుష్యుల పేర్లను గమనించు ఎన్నికదారుల పట్టి యొకటి ప్రతి చూడేసి పంచత్సరములకు ఒకసారి తయారుచేయబడి, నిర్దేశితబడగలట్టి అధికారి వలనను, అట్టివిధమునను ప్రకటింపబడవలెను.

(2) ఒక ఎన్నికదారుల ప్రదేశము సర్కిళ్లుగా విభజింపబడియున్న సందర్భములో, ఎన్నికదారుల పట్టి భాగములుగా విభజింపబడి, ప్రతిసర్కిళ్లుకును ఒక్కభాగము ప్రత్యేకింపబడవలెను.

(3) ఈ సెక్షను ననుసరించి ప్రకటింపబడిన ఎన్నికదారుల పట్టిలో పేరు కనుపడు ప్రతిమనిషియును, అది అమలులోనుండునంత కాలము, ఒక ఎన్నికవద్ద వోటునిచ్చుటకు హక్కు కలిగియుండవలెను; అట్టి పట్టిలో పేరు కనుపడని ఏమనిషియు ఒక ఎన్నికవద్ద వోటు నివ్వవూడదు.

(4) (1) వ సభ సెక్షనులో ఏమి చెప్పబడియున్నదానితో నిమిత్తములేకుండ ఒకసారి ప్రకటింపబడిన ఎన్నికదారుల పట్టి, క్రొత్త ఎన్నికదారుల పట్టి ప్రకటింపబడునంతకును అమలులోనుండవలెను.

రుల పట్టి, క్రొత్త ఎన్నికదారుల పట్టి ప్రకటింపబడునంతకును అమలులోనుండవలెను.

ఎన్నికదారుల అర్హతలును, అనర్హతలును

21. హిందూ మతమును అవలంబించునట్టియు, 1 వ షెడ్యూలుయొక్క 1 వ భాగములో అట్టి ప్రదేశము తాలూకు ఎన్నికదారులకు విధింపబడిన అర్హతలను కలిగియుండునట్టియు, మరియు 1 వ షెడ్యూలుయొక్క 2 వ భాగములో వివరింపబడిన అనర్హతలలో వేటికిగాని లోబడియుండునట్టియు ప్రతిమనిషియును ఒక ఎన్నికదారుల ప్రదేశము తాలూకు ఎన్నికదారుల పట్టిలో తన పేరును చేర్చించుకొనుటకు హక్కును గలిగియుండవలెను.

అభ్యర్థుల యొక్కయు మెంబర్లయొక్కయు అనర్హతలు

22 (1) ఒక మనిషి—(1) సంబంధముగల ఎన్నిక ప్రదేశ కపు పట్టిలో వానిపేరు కనుపడనియెడల; (2) పేర్కొనబడిన ఎన్నుకొనబడిన లేదా నియమింపబడిన లేదని వాడు—

(1) అస్వస్థ చిత్తుడుగను, చెవుడు, మూగ రెండును కల వాడుగను, లేదా అంటు సోకుడును కలిగించు కుమ్రతోగనువలన బాధపడుచు ఉన్నయెడల, లేదా (2) విడువలచేయబడని దివాలాకోరుగా ఉన్నయెడల, లేదా (3) కమిటీలో ఇదివరకే మెంబరుగానుండి, వానిఉద్యోగ కాలపరిమితి వాని క్రొత్త యెన్నిక లేక నియమము అమలులోనికి వచ్చుటకు పూర్వము అంతము కానియెడల, లేదా (4) కమిటీ విచారణాధికారమును కలిగియుండు ఒక దేవాలయముయొక్క బ్రహ్మిగా లేదా వేతనమివ్వబడు ఉద్యోగస్థుడుగా ఉన్నయెడల, ఒక కమిటీకి మెంబరుగా, ఎన్నుకొనబడుటకుగాని, నియమింపబడుటకుగాని అనర్హుడై యుండవలెను.

(2) ఒక క్రిమినలు (నేరములను విచారింపు) కోర్టులన ద్వీపాంతరవాసముతోగాని, ఆరు నెలలకంటే ఎక్కువయును కాలమువరకు ఖయితుతోగాని శిక్షింపబడిన మనుష్యుడు (అట్టి శిక్ష కొట్టివేయబడియుండునయెడల, లేదా ఆరు నెలలకంటే ఎక్కువకాని కాలపరిమితికి తగ్గింపబడినయెడల, లేదా నేరము తమింపబడియుండునయెడల,) ఆ శిక్ష ననుభవించుచున్నప్పుడును, లేదా అట్టిశిక్ష నిలుపుచేయబడిన, లేదా ఆసియుంచబడిన కాలములోను, మరియు ఆశిక్ష అంతమైన తేదీనుండి అయిదు సంవత్సరములవరకును ఒక కమిటీకి మెంబరుగా ఎన్నుకొనబడుటకుగాని, నియమింపబడుటకుగాని అనర్హుడైయుండవలెను :

అయితే, అట్టిశిక్ష ఒక అనర్హతగా అమలు కలిగియుండవూడదని లోకాలు గవర్న మెంటువారు నిర్దేశించవచ్చును.

(3) ఒక కమిటీ మెంబరు, వాడు.

(ఎ) (2) వ సభ సెక్షనులో వివరింపబడినట్టి శిక్ష వానికి కొద్దవారిచే విధింపబడినయెడల :

అయితే అట్టిశిక్ష ఒక అనర్హతగా అమలు కలిగియుండవూడదని లోకాలు గవర్న మెంటువారు నిర్దేశించవచ్చును ;

(బి) అస్వస్థచిత్తుడును, మూగ, చెవుడు రెండును కల వాడును అయినయెడల, లేదా అంటు సోకుడును కలిగించు కుమ్రతోగనువలన బాధపడుచుండునయెడల ;

(సి) దివాలాకోరుగా లేక ఋణగ్రస్తుడుగా తీర్పుపొందుటకు దరఖాస్తు పెట్టినయెడల లేదా దివాలాకోరుగా లేక ఋణగ్రస్తుడుగా తీర్పుపొందినయెడల ;

(డి) కమిటీ విచారణాధికారమును కలిగియున్న ఒక దేవాలయముయొక్క బ్రహ్మిగాని, వేతనమివ్వబడు ఉద్యోగస్థుడుగాని అయిన యెడల ;

(ఇ) హిందూ మతము నవలంబించుట మానినయెడల ; లేదా?

(ఎఫ్) వరుసగా మూడవ నెలలవరకు కమిటీ మీటింగులలో గయిరహజరయినయెడల, లేదా ఆ కాలపరిమితిలోగా వరుసగా మూడు మీటింగులు జరుపబడినయెడల వరుసగా మూడు మీటింగులలో గయిరహజరయినయెడల, తన ఉద్యోగమును కలిగియుండక నిలిచిపోవలెను.

(4) (3) వ సభ సెక్షనుయొక్క (ఎఫ్) క్లాజు ననుసరించి ఒక మనిషి మెంబరుగా నుండక నిలిచిపోయినప్పుడు అటుతరువాత జరుగు కమిటీ మీటింగువద్ద కమిటీ ప్రెసిడెంటు ఆ సంగతిని కమిటీకి రిపోర్టుచేసి, దానిని అట్టి మనిషికికూడ వారమాత్రముగా తెలియజేయవలెను. అట్టి వర్తమానము ప్రెసిడెంటువద్దనుండి తనకు అందినప్పటినుండి ఒక నెలలోగా తనను తిరిగి యుద్యోగమునకును అట్టి మనిషి దరఖాస్తు పెట్టుకొన్నయెడల, అట్టి దరఖాస్తు అందిన తరువాత అప్పుడే హిందూగా అరుగు మీటింగులో కమిటీవారు వాని కమిటీ మెంబరు యుద్యోగమునకు వానిని తిరిగి యింపవచ్చును :

అయితే, ఒక కమిటీ మెంబరు వాని యుద్యోగకాల పరిమితియందు మూడు వర్సాధ్యాయములకంటే ఎక్కువసార్లు ఆ ప్రకారము తిరిగి యుద్యోగమునకు దుంచబడవూడదు.

మెంబర్ల ఉద్యోగకాలపరిమితి

23. ఇతరవిధమున స్పష్టముగా నిబంధింపబడినట్లు లేవు, ఒక కమిటీయొక్క ప్రతిమెంబరును, వాడు ఎన్నుకొనబడినట్లు లేదా నియమింపబడినట్లు నిర్ణయింపబడిన రీతిని ప్రకటించబడిన లేదని అయిదు సంవత్సరముల కాలపరిమితివరకు ఉద్యోగమును కలిగియుండుటకు హక్కు కలిగియుండవలెను.

(పెసిడెంటు, వైసుప్రెసిడెంటు)

24. (1) ప్రతి కమిటీయొక్క దాని మెంబర్లలోనుండి ఒకప్రెసిడెంటునును ఒక వైసుప్రెసిడెంటునును ఎన్నుకొనవలెను.

(2) ఒక ప్రెసిడెంటు లేదా వైసుప్రెసిడెంటు తాను ఎన్నుకొనబడిన లేదనియు మూడు సంవత్సరములవరకు, ఈ ట్రాక్టుగా నతడు ప్రెసిడెంటుగా లేక వైసుప్రెసిడెంటుగా తన ఉద్యోగమునకు రాజీనామా నిచ్చినంతవరకు లేదా కమిటీయొక్క మెంబర్లుగానుండక నిలిచిపోయినంతవరకు, ఉద్యోగమును కలిగియుండుటకు హక్కు కలిగియుండవలెను.

(3) ప్రెసిడెంటు ఉద్యోగము ఖాళీగా ఉన్నప్పుడు, ఒక ట్రాక్టు ప్రెసిడెంటు ఉద్యోగమును వహించువరకు, వైసుప్రెసిడెంటు ప్రెసిడెంటుయొక్క అధికారములను చేలాయించవలెను.

కమిటీ ప్రెసిడెంటుయొక్కయు, మెంబర్లయొక్కయు రాజీనామా

25. (1) ప్రెసిడెంటుగాక ఒక కమిటీ మెంబరును, వైసుప్రెసిడెంటును ప్రెసిడెంటుకు నోటీసు నిచ్చి తన యుద్యోగమునకు రాజీనామాను ఇవ్వవచ్చును. మరియు ఒక ప్రెసిడెంటు కమిటీకి నోటీసు నిచ్చి తన యుద్యోగమునకు రాజీనామాను ఇవ్వవచ్చును.

(2) ఒక మెంబరు లేదా వైసుప్రెసిడెంటు విషయములో నోటీసుప్రెసిడెంటుకు అందిన లేదనియు, ప్రెసిడెంటు విషయములో అది కమిటీయెదుట ఉంచబడిన లేదనియు రాజీనామా అమలును కలిగియుండవలెను.

ఖాళీలను భర్తీచేయుట

26. (1) ఒక కమిటీ తాల్చు ఒక మెంబరుయొక్క ఉద్యోగములో ఖాళీ తీర్చిదిద్దిన విధమున, 18 వ సెక్షనులోని నిబంధనలకు లోబడి ఒక ట్రాక్టుమెంబరు, వానికి పూర్వము ఉద్యోగమునందున్న మనిషి యెట్లు ఎన్నుకొనబడెనో అదేవిధముగా ఎన్నుకొనబడవలెను.

(2) (1) వ సభ సెక్షను ననుసరించి జరుపబడిన ఎన్నికలో మెంబరు ఎన్నుకొనబడినయెడల, ఒక ట్రాక్టు ఎన్నిక జరుపబడవలెను.

(3) అట్టి ట్రాక్టు ఎన్నికను (ఎన్నిక)లో మెంబరు ఎన్నుకొనబడినయెడల ఖాళీని భర్తీచేయుటకు లోకలు గవర్నరు మెంటువారు ఒక మనిషిని నియమింపవచ్చును.

(4) ప్రెసిడెంటు ఉద్యోగము ఖాళీగా ఉన్నయెడలను, వైసుప్రెసిడెంటు లేనియెడలను, కమిటీయొక్క యే ముగ్గురు మెంబర్లయిన ఇతర మెంబర్లకు వ్యాయమైన నోటీసు నిచ్చిన తరువాత ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొననిమిత్తము ఒక మీటింగును సమావేశపరచవచ్చును.

(5) ఉద్యోగమును వదిలి వెళ్లు మెంబరు, ప్రెసిడెంటు లేదా వైసుప్రెసిడెంటు ఇతరవిధమున అన్యదేయున్నయెడల తిరిగి యెన్నుకొనబడుటకు లేదా తిరిగి నియమింపబడుటకు అర్హుడయి యుండవలెను.

(6) ఒక మెంబరు, ప్రెసిడెంటు లేదా వైసుప్రెసిడెంటు యొక్క ఎన్నిక లేక నియమము నిర్ణయింపబడిన రీతిని ప్రకటించబడవలెను.

విధుల కనుగుణముగా లేదనకారణమున కమిటీయొక్కచర్య చెల్లకనిదిగా చేయబడకూడదు

27. ఒక కమిటీయొక్కగాని, లేదా అట్టికమిటీ ప్రెసిడెంటుగాగాని, వైసుప్రెసిడెంటుగాగాని, మెంబరుగాగాని వ్యవహారము ఏ మనిషియొక్కగాని చర్య యేదియును, అట్టి కమిటీయొక్క స్థాపనయందుగాని లేక నిర్వహణయందుగాని లోపమున్నదను కారణము మాత్రమేత, లేదా అట్టి కమిటీయొక్క యే మెంబరుయొక్క అట్టి ఉద్యోగమునకు అనర్హుడను లేదా అట్టి ఉద్యోగమును కలిగియుండకనిబిషాయివాడను కారణముమీద, లేదా అట్టి చర్య అట్టికమిటీ ప్రెసిడెంటు, వైసుప్రెసిడెంటు లేక మెంబరు ఉద్యోగములో ఏవయిన ఖాళీ యున్నకాలమందు చేయబడినదను కారణముచేత, చెల్లకనిదిగా భావింపబడకూడదు.

కమిటీని సంఘీభూతముగా చేయుట

28. ప్రతి కమిటీయొక్క, లోకలు గవర్నరు మెంటువారు నిర్ణయించగలట్టి పేరున ఒక సంఘీభూతమైన సభగా ఉండవలెను; మరియు కాశ్వతపాఠపర్యక్రమమున్నూ, సమదాయము ద్రవ్యమున్నూ కలిగియుండవలెను; మరియు అది సదరుపేరున వ్యాజ్యము చేయవలెను, మరియు దానిమీద సదరుపేరున వ్యా

కొత్తమాన్యుస్థానిని ఉపయోగించిన

ఎక్కడగా
యిస్త్రీ చేయవలసినది లేదు

రాకలివారి (1)ను తిన్నను, మరియు వారి
12 ముచ్చులును చేదనియక, — తిన్నను (వారి)
మిక్కిలి తెలుపుగాను అందముగాను అగును. సరస
మగానుండు గంజి, గుడ్డలను పొడచేయుచు అసహ్య
కరమైన పనులు, పచ్చని మరలను కలిగించును.
మంచి రాకలివారందరును

కొత్తమాన్యు స్థానిని (గంజినే)
ఉపయోగించుడు.

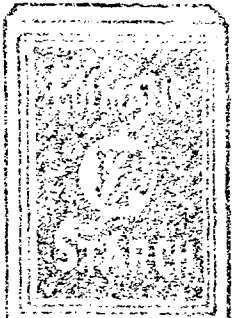
అది

యిస్త్రీ చేయు

పెట్టుకు అంటుకొనదు.

No.14

జ్యము చేయబడవలెను.

కమిటీఉద్యోగములును, సేవకులును, వారిని నియమించుటయును,
* త్రిం చుట యు ను

29. (1) కమిటీ అప్పడప్పుడు తన ఉద్యోగములయొక్కయు, సేవకులయొక్కయు సంఖ్యను, హోదాలపేర్లను, వారి శీతపు పరిమితులను, ప్రమాణములను లేక ఇతర ప్రతిఫలమును తీర్మానించవచ్చును.

(2) బోర్డు విధించగలట్టి అధికారమునకు లోబడి, కమిటీ ప్రెసిడెంటు అట్టి ఆఫీసర్లను, సేవకులను నియమించుటకును, బరలాయించుటకును అధికారమును కలిగియుండవలెను. మరియు విధులయొక్కగాని శిక్షణముయొక్కగాని ఉల్లంఘనమునకుగాని, నిర్లక్ష్యమునకుగాని, అనర్హతకుగాని, పనియెడల ఉపేక్షకుగాని, దుష్ప్రవర్తనకుగాని లేదా చాలినంత ఇతర కారణమునకుగాని వారికి అల్పానా చేయవచ్చును. హోదానుండి తగ్గించవచ్చును. వారిని తాత్కాలికముగా పనిలోనుండి నిలుపవచ్చును. తీసివేయవచ్చును లేదా బరతరపు చేయవచ్చును.

ప్రెసిడెంటు తీర్మానములను అమలుజరుపవలెను

30. ఒక కమిటీయొక్క తీర్మానములు దాని ప్రెసిడెంటువలన అమలు జరుపబడవలెను; మరియు ఇటు తెరుచాత నిబంధింపబడినట్లు తప్ప కమిటీయొక్క యావత్తు ఎక్జిక్యూటివు (కార్యనిర్వాహక) అధికారమున్న అతనియందుండవలెను.

దేవాలయములమీద కమిటీ సామాన్యమైన అధికారమును కలిగియుండవలెను.

31. 14 వ సెక్షను ననుసరించి బోర్డుకుల అధికారములకును, ఈ యాక్టు ననుసరించి పరిష్కరింపబడిన లేదా పరిష్కరింపబడినట్లు భావింపబడు ఏదైన స్క్రీముయొక్క నిబంధనలకును లోబడి, ఒక కమిటీ, ఏదేవాలయములకొరకు అది నిర్మింపబడినదో ఆ దేవాలయములమీద సామాన్యమున పైఅధికారమును చేలాయించుటకు హక్కు కలిగియుండవలెను.

కమిటీ నిబంధనలను చేయవచ్చును.

32. నిర్ణయింపబడగలట్టి అధికారమునకు లోబడి, ఈ క్రింది వ్యవహారముల విషయమై, ఈ యాక్టుకుగాని, దాని ననుసరించి చేయబడిన యేదైన విధులకు లేక ఉపవిధులకుగాని విరుద్ధముగాని నిబంధనలను ఒక కమిటీ చేయవచ్చును:—

(ఎ) దాని సభలకాలము, స్థలము; (బి) వాటినిగూర్చి నోటీసు ఇవ్వవలసిన విధము, (సి) సభలవద్ద వ్యవహారమును జరుపుటకు కొరం (మెంబర్ల కనిష్ఠ సంఖ్య); (డి) సభలవద్ద క్రమసంరక్షణమును చర్యలను జరుపుటయును, తన తీర్పులను

అమలులో పెట్టు కార్యమునిమిత్తము, ప్రెసిడెంటు చేలాయించగల అధికారములను; (ఇ) మీటింగుల చర్యలు రికార్డు చేయబడవలసినట్లన్ని, ప్రకటించవలసినట్లన్ని విధము; (ఎఫ్) కమిటీ ప్రెసిడెంటుకు, వైసుప్రెసిడెంటుకు, మెంబర్లకు పనుల విభజన; (జి.) కమిటీయొక్క లేదా దాని ప్రెసిడెంటుయొక్క అధికారములను, విధులను లేదా పనులను. ౧. ప్రెసిడెంటుకు, లేదా వైసుప్రెసిడెంటుకు లేదా (2) మెంబర్ల ఉపసంఘమునకు ఒప్పగించు; (ఎచ్) కమిటీకి చెప్పింపబడిన ప్రాముఖ్యత రకముల నిర్వహణ పనులవ్యాప్తి; (ఐ) మరల సంబంధమైన ఎండ్మెంట్లయొక్క బ్రష్టిలనున దాఖలు చేయబడవలసిన లెక్కలును, రిటర్న్లును, రిపోర్టులును; (జి) కమిటీ వారి తీర్పులు మీటింగులవద్ద కాకుండ ఇతర విధమున తెలుసుకొనబడవలసిన రీతియును; (ఐ) అదేవిధమైన యావత్తు యితర వ్యవహారములును.

మకములమీదను, మినహాయించబడిన దేవాలయములమీదను కమిటీ విచారణాధికారమును చేలాయించకూడదు.

33. ఈ అధ్యాయముయొక్క నిబంధనల ననుసరించి నిర్మింపబడిన కమిటీ యేదియును మకములమీదగాని, మినహాయించబడిన దేవాలయములమీదగాని, వాటి తాల్చు బ్రష్టిల మీదగాని ఎట్టి విచారణాధికారమును చేలాయించుటకు హక్కు కలిగియుండకూడదు.

బీజే బింద్:—నీలై పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధి తెంచినది. స్వప్న మందుగాని మాత్రముతోగాని వీర్యము స్థిరముగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిచివేయును. ముసలితనమును, నవునకత్తమును తొలగించి యౌవనమొనంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండంగులలో సరములకు బలమునిచ్చి సంసారసుఖము అనుభవించునట్లు కేసే సంతానవంతులుగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చారి వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం,
13, బైరాగిమఠంవీధి, మద్రాసు.

కలకత్తా పురపాలక సంఘా భృత్యపదవి

తదాద్యోగమున నెన్నుకొనుటకు
17 వ తేదీని సభ జరుగును

కలకత్తా, 12-జూలై 17 వ తేదీ కలకత్తా పురపాలక సంఘమున జరిగిన బిల్లు చిట్టాజననామగారి మరణమున గలగిన మేయరు పదవి బాధించి పూర్తియైయున్న కలకత్తా పురపాలక సంఘముయొక్క ప్రత్యేక సభ గావించును (అ. ప్రె.)

తపాల కచ్చేరీలో ధనావహరణము

దార్జిలింగ్ జూలై 12:- దార్జిలింగ్ జనరలు తపాలక కచ్చేరీ లోని డిప్యూటీ పోస్టుమాస్టరు వైగర్ను, మని ఆర్డరు బట్టా కా గుమాస్తా వంటియొక గుమాస్తాయను ధనావహరణమునకై నిర్బంధించబడి న్యాయాధికారియగు యకా. నేనుగారి యెదుటకు తీసుకొని రాబడిన ధన మెంతో నిర్ణయము కాలేదు. పోలీసువారి పరిశోధన సాగుచున్నది. (అ. ప్రె.)

నూతన పైన్యాధికారి

విలియమ్ బడ్డువుడ్డుగారు త్వరలో పదవి
నాక్రమింతురు

సిన్హా, జూలై 12:- ప్రస్తుతము పైన్యాధికారి గా ను ఉన్న డాక్టర్ బాబుగారు సతీమణి సిన్హానుండి సంచారమునై బయలుదేరిరి. అయ్యది బొంబాయిలో నంత్యమనను. అప్పుడు తనయుద్యోగము ప్లీమూర్షలు, సర్ విలియమ్ బడ్డువుడ్డుగారి కొప్పగింపుతి. బాకము సంపత్తులను వైమనవద్ద ప్రభుత్వ కార్య నిర్వాహక సభ్యులు మొదలగు వారనేకులు పేడ్చివీరి. (అ. ప్రె.)

మరణము

బొంబాయి, జూలై 11:- పశ్చిమ హిందూ దేశము నందంతటను దూరము పలుకెట్టులలో ప్రసిద్ధిపొందిన సాంగ్లీ చానుడవ యస్. వి. వత్తాబగారు పూనాలో మరణించిరి.

విల్సన్ సత్ప్రయాణము

బొంబాయి, జూలై 11:- బొంబాయి గవర్నరు భార్యయగు విల్సన్ దొరసానిగారు కోల్కత్తాలోగూడ చాలా యాడవై నాంగ్లదేశమునకు నేటివచ్చావచ్చును బయలుదేరిరి.

ఇంజీరియలు బాంకి లాభము

బొంబాయి, జూలై 11:- 1925 వ జూనులో సం త్యవద్యోగ యర్థసంతకమునకు ఇంజీరియలు బాంకి 69 లక్షల రూపాయలు లాభము వచ్చెను. నూటికి 16 సంతున లాభ ములు వాటలపై పంచుదురు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి పురపాలక సభ

పురాభివృద్ధిని ప్రభుత్వము పాలకసంఘమున కిచ్చుట

గుజ్జపురంబెములు జరుగు స్థలములందు జూద మాడుట తీసివేయనందులకు ప్రభుత్వమును నిర సించుట.

బొంబాయి, జూలై 12:- బొంబాయి పురాభివృద్ధి నిధిని ధర్మకర్త సంఘమునుండి తీసికొని పురపాలకసంఘమున కొప్పగించునట్టి యొక చట్టమును ప్రభుత్వము తమ కేబిట్టులో ప్రకటించిరి. ఆనిధి పురపాలకసంఘము సాధారణపు ద్రవ్యము గాపాడుటకు పిలుకాదు. ప్రత్యేకముగ సభ్యునిధిసంఘ మను నొక సంఘ మేర్పడి చట్టభాగ్యునికి మాత్రమే యానిధి సుపయో గించవలయును. ధూమలను సంపాదించుట కేర్పడిన ప్రత్యేక వడ్డము నుం దనవలయును. కాన తీసివేయబడినది. కొద్ది మాత్రు లలో ప్రజావత్త సభ్యుడేసికొను నధికార మియ్యబడితి.

గుజ్జపురంబెములందు జూదము

గుజ్జపురంబెములు జరుగునట్లు జూదమాడు విషయ మున పట్టు జరుగకుండ చెప్పరకొయిండియా టర్నుకల్లువారి నిర్ణయముతో ప్రభుత్వము జోక్యము కలిగించుకొన జాలమికి విచారించుచు తీర్మానించిరి.

కీర్తి శేషులగు దేశబంధు దాసుగారు

విదేశ పత్రికాభిప్రాయములు

నేషను పత్రిక

బెంగాలులో ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము నిలిపివేయబడి నట్లును, 1927 జనవరివరకు భారతీయమంత్రులందరియు ప్రకటించిన ఒకటి రెండు దినములలోనే సి. ఆర్. దాసుగారు కాలముచేసిరి. క్రింద కేడు జూలయి మాసములోనే బెంగాలు కాసనసభయందలి స్వరాజ్యయుల ప్రతిష్ఠాంశవిధానము ఒత్తిడిచే లిట్టును ప్రభువుగారు ట్రాంకు ఫర్మాకాళిలను వశముజేసికొని మాంటేగువిధానమునకు పూర్వ ముండిన నిరంకుశపాలనకు గడంగవలసివచ్చెను. దాసుగారు వారి సహకారులు మంత్రులనేతనముల నిరాకరించి అట్టి పరి స్థితుల తెచ్చిపెట్టిరి. హాశ్యాస్పదముగ యీ క్లిష్టస్థితి నేదో రీతిగ తొలగించు టవరకు మయ్యుండెను. స్టేటుసెక్రట రీగారును, వైస్రాయిగారును దీనిగూర్చి యోగ్యముగ పరిష్క రించిరి లేదో సందేహముగనే యున్నది. ఇండియావిషయముల గూర్చి త్వరలో ప్రకటించెదనని బర్మిను హేడు ప్రభువుగారు వాగ్దానము చేసియున్నారు. ఇట్టి సమయముననే బెంగాలులో ద్వంద్వప్రభుత్వ మంతరించినట్లు ప్రకటింపవలె! వారి నాయకు డు ఆకస్మాత్తుగ మరణించుట చేస్తూ స్వరాజ్యయు లకు గొప్ప విపత్సంభవించినది. ఆతని స్థానమునకు తగినవాడు బెంగాలులో లేడు. అచట మహమ్మదీ యులు హిందువులను పరస్పర మనస్పర్థలు గలిగియున్నారు. మితవాదులసంఖ్య గమనింపదగ్గదికాదు. ఈ సమయము లిట్లు ప్రభుగారి మారించుచున్నది. భైర్యముగ బౌద్ధార్యముగ విత్తు వేసినచో స్వతంత్రులను తమ ప్రక్క చేర్చుకొనవచ్చును.

బెంగాలు స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడైన సి. ఆర్. దాసు గారి గూర్చి ప్రపంచమున చెప్పవలసిదేమన, నిరుడు ఆవేమ. ప్రభువుగారు నిర్దించినట్లుగా ఆయన "సాత్వికస్వభావమునందు గాంధీగారి తరువాత గాంధీయంతవాడు" కాడు. సాత్వికము గ మానివలె నుండుగాక. రాజకీయములందు మరుకుగ పనిజేయు టయే ఆతని ముఖ్యోద్దేశము. మింటోగారు వైస్రాయిగానున్న పుడు పట్టువడిన బెంగాలి అరాచకలతరపున వాదించుచుండగా తాను మెదట జూపినట్లు (ఆతని బాగానెరిగిన) ఒకరు వ్రాయు చున్నారు. అప్పుడు దాసుగారు కలకత్తా హైకోర్టులో క్రిమి నలు బాధిస్తురుగా ఘనత గాంచుచున్నారు. చాల తెలివైన వాడును, ఆకర్ష నీయుడుగ నుండి చాలధనము సంపాదించు చుండెను. మొదటనుండియు ఆయన జాతీయవాదులలో అతివాదిగనే యుండెను. పత్రికలకు ధనసహాయముజేయు, యువకులను ప్రోత్సహించియు సహాయపడుచుండెను. ఈయన వకుల సహాయములేనిది మహాత్మాగాంధీగారికి గూడ యంత ఘనత వచ్చియుండదు.

అప్పటికోజులో దాసుగారు కులాసాపురుషుడుగ నుండెను. ఇంగ్లాండులో యొక్కవధనము వెచ్చించి అనందించు చుండెడివాడు. గాంధీగారు రాతని మార్చిరి. అంత నాతడు అస హాయవాదియై, వృత్తినివదలి, తన ధనమంతయు ఉద్యమమునకు వెచ్చించి ఆరుమాసములు జెయిలుకు బోయెను. పేంగీయులలో ధనికు డెప్పుడును పేదలయడ దయదలగియుండునని భారతీ యులు నమ్ముచుందురు. సి. ఆర్. దాసుగారు ఉత్సాహమైన బౌద్ధార్యముగలవారు. స్త్రీనిద్యుకై ఆతనుజేసిన దానము అన్ని టిన మించియున్నది. భారతదేశము తిరిగి పూర్వపు బెన్ను త్యమును బడయగలదని ఆతని నమ్మకము. కాని గాంధీగారివలె పూర్తిగా రాజకీయముల విడిచిపెట్టియుండుట దాసుగారికి గుర్తభకార్యముగ నుండెను. ఆయన వెనుక నుండవలసివచ్చెను. కాని మంచి నేర్పుగలవాడగుటచే నిరుడు మహాత్మునే రంగము నుండి తొలగించెను. కలకత్తాకు ప్రళమ భారతీయ నగరాధిపతిగ నుండి (మేయరు) సహాయనిరాకరణములందలి అసందర్భమును గుర్తించెను. బెం గాలుకాసనసభలో ప్రతిష్ఠాంశవిధానము నిరర్థక మని గమనిం చెను. ప్రభుత్వమువారితో సమాధానము కుదుర్చుకొని యుం డునటులకు సందేహము లేదు. ఆతనికి 55 ఏండ్లుండెను. ఇండి యాలో పాటుబడువారు 55 ఏండ్లవారనగా మనలో 75 ఏండ్ల యీడుగలవారన్నమాట. వారికి అతిమాత్రవ్యాధియే శత్రువు.

"ఇకొమ్మలను" (వైద్యచికిత్స) కనిపెట్టినందునకు సంత సించి, పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రచికిత్సను నిందించు గాంధీగారి వాదము పిచ్చివాదముగ గుర్తించుటకు వీరలకు తగిన కారణము గలదు. (నేషను)

*** **

గొప్ప స్వరాజ్యవాది

(మాంచెస్టరు గార్డియను)

ఈవారములో ఆకస్మాత్తుగా మరణించిన సి. ఆర్. దాసుగారు ఇంగ్లాండులో మనకు బాగుగ పరిచయముగారు. కావున మనము అతనిగూర్చి తగినంతగ ప్రశంసించ జాలకుండుము. అసలైన వంగీయాడుగను, లాయరు రాజనీతిజ్ఞులలో ఆవర్సనీయుడుగను, వాగ్ధోరణియు, జ్ఞానము, బౌద్ధార్యము, సమరసభావము ఉద్రేకస్వభావము ఉత్సాహముగ గలవానిగ గోచరించును. అతనికి ప్రజాభిమాన ము బడయుటయందును, తంత్రమునందు అసక్తి మొండు ప్రత్యే కవ్యక్తులను ప్రజాసమూహము నెట్లు వశపరచుకొనవలెనో అతని కెరుక. వారిలోపముల గుర్తించి తన కనుటలముగమరల్చుకొన గల్గును. కేసులో జ్యూరీని వశపరచు కొనుటయందు నేర్పుకలిగి యున్నటులే ప్రతిపాలవాది నోడించుటయందుగూడ సమర్థుడు. హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య పరిష్కరింప నెంచిన యాతని బెంగాలు పాక్టు యొక్క నెక్కున కష్టముల తెచ్చి పెట్టెను. తారకేశ్వరమనందు గురుకాబాగు పరిస్థితుల నేర్పటుప జూచు యత్నములు ఆగౌరవమును తెచ్చినవి. అతను ప్రారం భించిన కాసనసభల విధ్వంస విధానముగూడ, ఆ కొనినట్లు గా ప్రజలలో నిరోధ సామర్థ్యమును పెంపొందింపలేకుండెను దాసుగారు నిజముగ లాయరే. మాటలు చెప్పుటయందును, దాక్కు మెంటులు ఆగ్రహింతులు తయారు చేయుటయందు తాక్కు మెరిగిన వాడేగాని వాటిలోని నిజమును గ్రహింప జాలకుండెను. సగము స్వతంత్రవాదగల గ్రామములలో గూడియుండు. అతని స్వరాజ్య విధానమునకును కేంద్రప్రభుత్వము క్రింద నుండవలసిన పరిపాలనా విధానమునకు యెట్టి సంబంధము లేదు.

దాసుగారికి బెంగాలు దాటినచో పలుకుబడిలేదు. అయినను అతను నాయకుడే. 1922 సం॥ గాంధీగారి నుండి తప్పించి ఇండియాను వేరొక మార్గమున నడపించ గల్గిన నాయ కు డాతనే. ఆతనికి మరణకాలమున దీనికి బహుమానము ముట్టెను. అతనికి రాజకీయ కార్యక్రమ మేదియు లేదు కాని అనుచరులు మాత్రమున్నారు. ఇప్పు డు ఇండియాలో నంతగా చెప్పుకొన దగ్గ నాయకుడేలేదు. బెం గాలులోనుండి ఒక్క సక్రమవాదియగు నాయకుడు మరణిం చుటచే యొక రహస్య సంఘములకు దౌర్జన్యవాదులకు బలము అధికమగునటులకు సందియములేదు. కాని యితర రాష్ట్రము లలో మాత్రము యాతనిమరణమే కారణముగ రాజకీయ పక్షములు కలియవచ్చును. స్వరాజ్యయు లకు మితవాదులకు సమాధానము కుదురవచ్చును. దాసుగారి చివర రోజులలోనట్టి యేర్పాటులకు గడంగుచుండిరట. కాని 1922సం॥ తానే నిరూపించిన కార్యక్రమమునుండి యిప్పుడు తప్పించుకొ నుట అతనికి కష్టముగనుండెను. స్వరాజ్యయులకు, స్వతంత్రులకు మితవాదులకు పద్ధతులయందేగాని ఆదర్శములందు భేదములేదు. స్వరాజ్యయుల పద్ధతి నిరుపయోగమయినది. స్వతంత్రుల పద్ధతిని మితవాదుల పద్ధతికి అట్టే భేదమెన్నడును కనుపడలేదు. నాయకులభేదము తప్ప వేరేమియులేదు. దాసుగారు గలిగియుండే ఆ అడ్డు తీరినది. బిసెంటుమ్మ యిప్పటికి హిందూనాయకులను వశపరచుకొని తన కామనువెల్లుచట్టమును పార్లమెంటువారి నంగీకరింప ఒత్తిడి కలుగజేయును. ప్రస్తుత క్లిష్టపరిస్థితుల మధ్యనుండి ఊడిబడుటకు యిదియొక సాధనము కావచ్చును. ఈమె మొదట నూచించిన చట్టమునందలి ప్రమాదము లన్నింటిని మన మెదుర్కొన నవసర ము లేకుండినను, యిప్పటి చట్టమైనను పూర్తిగా మహమ్మదీ యాభిమతిని బొందియున్నదను నమ్మకము లేకుండినను, దీనివలన హిందువుల అభిప్రాయమేమో మనకు తెలియగలదు. ఆచరణ యోగ్యముగ సమాధానము కుదురుట కవకాశము గలదో లేదో తెలిసికొనవచ్చును.

బర్మిన్ హెడ్డుగారి ప్రసంగము ఆంగ్లరాజకీయరంగము ములోని పూర్వార్థవారపరాయణుల సర్వప్రయత్నము ననుసరించుచున్నదిగాని జేరుగాదు. భారతభూమియందుగల పలుతెరంగల ప్రజలలోను నైవమ్యముల నెటుల గన్పించనలెనో, వారి నుపయోగించుకొని తమయధికారము నెలులస్థిరపరచుకొననలెనో ఆయాలోచనయే వారి మనమందుండుట నిర్రుప్రసంగములన వివరించుచున్నది. వ్యవసాయదారులయెడల నెన్నడు లేని సానుభూతి కేమి వారికి క్రొత్తగ తుట్టుకొనినట్లనిది. మనదేశమునందు క్రమక్రమముగ భోజనపదార్థాధికములను తగ్గించి అంగదేశపు పరిశ్రమకు వినియోగపడగల ఆపకవ్యవహారమును పంబజేయుట బ్రిటిషురాజ నీతిజ్ఞుల ప్రస్తుతప్రపంచపరిస్థితులలో అత్యవసరము. అందు ముఖ్యముగ ప్రతిపంబ ఎంత ఎక్కువ జేసినను వారికి సంతసమే. బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభు వివిషయములందు వ్యవసాయ దారులను సహాయము జేయించి వారిని తమ కార్యములకై స్వరాజ్యజీవితములకు ప్రత్యేకముగ నుపయోగించుకొను నుద్దేశము తప్ప నిజమున ఉపకారబుద్ధి యున్నదని మన దేశపు వ్యవసాయదారు లెవ్వరును భయపడవారు. పన్నుల బరువుచే క్రుంగిపోవుచుండు రైతున కాబరవు తప్ప నుపాయము బర్మిన్ హెడ్డుగారు చేయుదురని అది వ్యవసాయ దారులయెడల జేసిన ఉపకారమునను గాని లాభకరమునవ్వచ్చు రాశిలాభతో ఆర్థికోపాయములు పన్ని ఉపకారము జేయుదురని ప్రగల్భములు చెప్పకొనుట ఎవరిచేతను మోసపుచ్చు జాలదు. బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు మదరాసు ప్రభుత్వమును పరిపాలించిన మంత్రులగు నెబాస్ నెబాసని నెనుజరచినవారిమఱియును, మన మంత్రుల మతమునను, భారతభూమిలోని అన్ని రాష్ట్రములలోను, అన్ని ప్రభుత్వముల మతమునను ద్వంద్వప్రభుత్వ పరిపాలనావిధానము లోపభూయిష్టమై యున్నదనట వారి యుపన్యాసముననే స్పష్టమగుచున్నది. మంత్రులు పానుగంటి రామారావుగారు సహా. ద్వంద్వప్రభుత్వమును సరియైనదిగావనియు, రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసంగవలెననియు కోరియున్నారు. నిజముగ బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు తమ నాకరులకు మదరాసు మంత్రులయెడల హృదయపూర్వకముగ అభినానముగలవారగుచు లేని ఎల్లరు నేకక్రమముగ పనికిరావని అంగీకరించు ద్వంద్వప్రభుత్వ పరిపాలనాపద్ధతి నింకను మదరాసు రాజధానిలో నిర్దిష్టించుదురా? మా సహాచరులు జ్యోతుబక్షులువా రాజువేరే మోసపోయిన మోసపోవుచుండేమో చెప్పజాలనుగాని ప్రజా ప్రభుత్వమును గోరు ప్రజాసామాన్యులు మాత్రము మోసపోరనేయే దృఢముగ చెప్పగలరు. బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు మిలవాదులనుగూడ తమనలలో జైచికొన ప్రయత్నముజేయున్నారు. నిన్నటివరకును మంత్రులుగ నుండియు బయట నుండియు, ద్వంద్వపరిపాలనను నిరర్థకమని చెప్పినట్టి మాసహాచరులు, మడ్డిమెన్ కమిటీలోని అగ్రేత సంఖ్యాకుల నివేదికన అంగీకరింపనియెడల ఫలములేదని ఉద్ఘోషించినట్టి మా స్నేహితులు, తమ కోరికలతో నొక్కదాని కైనను లొంగనియట్లు ఈ లాగ్డు వారగారి దాసత్వము జేసిన జేయుచున్నాగాక, చేయకుండుననియే నా ప్రార్థన. ఓనెంబప్పుగారి శిష్యులు నా జాగరూకులుగా నలయుననియే

హెచ్చరించుచున్నాడు! బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువుగారిని స్వరాజ్యపక్షానికి సంగీకరించుటకు కోరినదిగాదు, ఆలోచించుననుగాదు, ప్రజాప్రభుత్వమును ప్రసాదించుటకును గాదు క్షయనిర్ణయనూత్రమును అమలు జరుపుటకును కోరినదిగాదు. బర్మిన్ హెడ్డుగారి ఉపన్యాసముపై వింటున్నగానిగావించిన వ్యాఖ్యానము మీరు పాఠశాలకుండునుగానియని చేతులు మొగిల్చి ప్రార్థించుచున్నాడు. నేటి పరిస్థితుల బర్మిన్ హెడ్డుగారి కొకతే ప్రత్యక్షతరంగము. గాంధీజీ తుడు జైప్రెస్టుల భారతభూమి నిరంకుశాధికారమునకు యొక్కదయకు లోబడలేదని నూచించుటయే ఆప్రత్యక్షతరంగ బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునందలి రాజనీతిజ్ఞుల హృదయమునందు దని నిశ్చయముగ ఒకతార్కాము నైనను నారు స్పష్టముగనుబరచు సంతనరకు వారి మంత్రులగుములో చేరక గట్టి పరిపాలించుటయే నిత్యసత్యబదము."

బర్కెనుపాడు ప్రభువు ప్రసంగము

భారతనాయకుల అభిప్రాయములు

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, డై. హా. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, ఎం. ఆర్. జయకరు, ఎన్. సి. కెల్కర్, డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రారావుపంతులు గారు.

దివాను బహదరు మోచర్ల రామచంద్రారావు పంతులుగారు

జూలై 9 వ తేదీని ఏలూరునుండి వ్రాసిన లేఖ

“బర్కెనుపాడు ప్రభువు మేధావియగుటచే నతడు క్రొత్త దారిని దొక్కి స్వతంత్రప్రకటనను చేయునని పెక్కుమంది యూహించిరి. ఇప్పుడాయన చేసిన ప్రకటనమునందు ఢిల్లీ సమస్యలగుర్చి ప్రభుత్వోన్మోగము తరుమగా నుడువుచుండెడి భావములే గోచరమైనవి. ఈతని ప్రకటన మిటులేయండగలదని ఆంగ్లేయిండియన్ పత్రిక రిడివరకే చూచాయగా తెలిసినందున ఎవరైనా విశ్రమము నొంద నవసరము లేకపోయినది. మార్చి నెలలో ఢిల్లీలో ప్రభుత్వోన్మోగమునకు నొక ప్రముఖునిలో నీ విషయమున మాటలాడినపుడు బ్రిటన్లో రెనము వారిదివరకిచ్చిన న్యాయప్రభుత్వది సంస్కరణములను మరల రద్దపరచుచుండు నటుల మాత్రమే శీఘ్రప్రభువు చేయగలిగి యుండవచ్చునోమో గాని అంతకుండు సేమియును చేయజాలడని ఆతడనెను. దానినే యీ ప్రకటనముగూడ గట్టపరచినది. పురోగమమునుగూర్చిన నూచనయొందులేదు. ఇదివర కియ్యబడిన సంస్కరణములలో కొన్నిటినిగూడ రద్దపరచ దలచినను రిడివరకు యీ ప్రభువు నుడువుచున్నది యిండియా మంత్రి అధికార పూర్వకముగా అట్టి ప్రకటన చేసే యు నని భారతదేశాభివృద్ధికి వ్యతిరేకముల ఆంగ్లేయులను వారి పత్రికలు ను ఆశించుచుండెను గాన అటుల జరుగనందున వారికి ఆశాభంగ ముకలిగినది. అందువలన వారికాగ్రహముగూడ కలిగినది. ఇట్టి ప్రసంగము నిపుడే చేయవలె నను మాటయేమి ఎప్పుడైనను చేయ వచ్చునను ఆత్మహంసరిగానే యున్నది. రాజకీయాభివృద్ధికి సాధన ములను చూపబూనిన యిండియామంత్రి భారతీయుల కోర్కెల పట్లసానుభూతిగల నను చూపజాలకపోయెను. ఈ రెండేండ్లనుండియు భారతీయులు కోరుచున్న వాని కన్నిటికిని నా స్థిరాస్తి యనియే ప్రత్యుత్తరమొసగెను. “భారతదేశాతీయత యనునదియే భారతదేశమున నిష్పటి కింకను కలుగ లేదు. ముందుసంగతిచూడ వలసియున్నది.” అనిగూడ ఆతడనెను.

ఇప్పుడేర్పరచబడిన భారతదేశాభివృద్ధికి పనిని పరిక్షించిన గాని మరల భారతదేశాభివృద్ధికి సేవలను పోషించు మాత్రమే అతడు తెలుపగలిగెను. భారతదేశమునందలి అన్ని రాజకీయ పక్షములచేతను ఆమోదింపబడిన విధానమును సిద్ధపరచి ప్రకటించినచో ఆలోచించెదమని ఆతడనెను. ఇటీవల రెండేండ్లనుండి మత కలహములు చాల హెచ్చుగానుండుటచే అన్ని పక్షములవారును ఆమోదించుట తటస్థింపదను ప్రైవేటుతోనే వారటుల నుడువుటకు సాహసించియుండురు. ఇటులే నే వివిధమతములవారు యెల్ల కాలమును కొట్టుకొనుచుండురుగాన వారందరు నొకవిధానము నామోదించుట యెన్నటికిని జరుగదనియే వారిదైర్యము.

కావున అన్ని మతములవారును పక్షములవారును ఐకమత్యమును కుదుర్చుకొనుట ప్రధాన ఆవశ్యకతయైయున్నది. సర్వ పక్షసమ్మతమగు విధానము సేర్పరచుటకు వెంటనే గట్టిప్రయత్నము జరుగవలెను.”

ఎన్. సి. కెల్కర్ గారు

“బర్కెనుపాడు ప్రభువుగూడ ఒక పోటు సాధన వలెననే యున్నదిగాని సాహసముమాత్రము లేకపోయినది. దీని వలన వెంటనే అన్ని పక్షములకును యొకమత్యము కలుగుటకు గూడ అవకాశము కలుగును”

ఎం. ఆర్ జయకరుగారు

“నేనితివలన నేనిగూడ ఆశించలేదుగాన నాకు ఆసంతృప్తిగాని అగ్రహముగాని కలుగలేదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి డున్న స్థితిలో నుండిన ప్రభుత్వమునకును గూడ అనుకూలముగా గాని ప్రతిహేళముగాగాని స్థిరముగ ప్రభుత్వపద్ధతి సేర్పరచవలెనను యుద్దేశ పెంతుమాత్రము నుండదు. ప్రజాభిప్రాయపటిమనుబట్టి వారియుద్దేశములగూడ మారుచు నేయుండును, వారికి అంగలము

బాగుగానుండుటచే ప్రజాభిప్రాయమును సరిగా కనిపెట్టగలరు పెక్కు వత్సరములనుండియు అటులే జరుగుచున్నది. భారతదేశమున మతకలహములవలన ప్రజాశక్తి చాల దుర్బల ముగానున్నదని మేము గ్రహింపగలిగితిమి అను నదియే యీ ప్రకటనముయొక్క సారాంశము. ప్రస్తుత విషయస్థితినిబట్టి బ్రిటిషువారు ఔదార్యమును సానుభూతిని చూపెదరని నేనెంత మాత్రమును ఆశించుటలేదు. మనవంతు వచ్చినపుడు మన మెట్టి యాదార్యమును చూపియుండలేదు గాన వారివలన మనమును ఆపేక్షింప నేగూడదు. ఇరుపక్షములవారును మొగమోటుమి లేకుండనే పనిచేయవలెను. దీనిని గ్రహించి మనము బలమును వృద్ధిచేసుకొనినచో యీ ప్రకటనకు మాటలలోగాక క్రియలోనే మంచి ప్రత్యుత్తరము నీయుగలగుదుము.

దైవానుగ్రహమున చేపే మనలో నైకమత్యము కలుగుట తటస్థించినచో ఆ తక్షణమునందే యీ ప్రభువు విషయమై యీ ప్రకటన వంతము రద్ద పరచుకొను ననుట కెట్టి సంగత్యమునులేదు. కావున నిదిభావిప్రభుత్వవిధానసూచనయని గూడదన వీలులేదు. బ్రిటిషువారు తూతూతమును భావములను మార్చుచుండురు. వెనుక విద్యావిజ్ఞానభావలనుగలవారు పరిపాలకులుగానుండెదవారు గాన వారు సత్యన్యాయములపైనే ఆధారపడి ఉదారసంకల్పముతో విధానములను సిద్ధముచేసి ఆడిన మాట తప్పకుండవానిని కొనసాగించుచుండిరి. ఇప్పుడట్టివారు లేరు. ఆకాశముంతరించినది. మనకర్తవ్యమునుగూర్చి యూలై 15 వ తేదీని కలకత్తానగరమున స్వరాజ్యపక్షమువారి సభజరుగును గాన దానిపర్యవసానము కొరకు నిరీక్షించుచున్నాము.”

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

“బర్కెనుపాడు రీడింగుప్రభువులు క్రొత్తసంస్కరణములను సిద్ధపరచిరి, వెంటనే ప్రకటించెదరను నడియాశ ప్రజల కధికముగా కలిగినందున యిప్పుడే ప్రకటనవలన నధికమగు నిరాశకలుగుట కారణమైనది. ఐనను నేను దానిని ఆపేక్షించెను. దానిలోనున్న సూచనలనుగూర్చియే ఆలోచించెదను. స్వరాజ్య పక్షమువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరించి ద్వంద్వపరిపాలనమును సాగించుటకు సమ్మతించినచో యేదోకొంతకులలో మేలుకలుగ వచ్చును. వారందులకు సమ్మతించినచో త్వరలో రాయలుకమిషను ఏర్పరచబడునని యిండియామంత్రియేనుడిచెను. ఇందులకు వారంగీకరింతురో లేదో తెలియదుగాని అంగీకరించు నెడల మాత్రము రాయలుకమిషనులో సభ్యులుగానుండుటకును లేదా సాక్ష్యులుగానుండుటకును స్వరాజ్యపక్షమువారంగీకరింతురేయూహింపవచ్చును. రాయలుకమిషను విచారణాంశములు సంతృప్తికరముగానుండనిచో వెనుక రిఫారమ్సు కమిటీ నిబంధనలను గ్రహించి నటుల రాయలుకమిషనునుగూడ స్వరాజ్యపక్షమువారు బహిష్కరింపవచ్చును. రిఫారమ్సు కమిటీనిగూర్చి వారి నాయకుడొకడు అర్థాంగికార ప్రశంసను చేయుట తప్ప మరెట్టి ప్రోత్సాహమును స్వరాజ్యపక్షమువారు కనుబరచలేదు. ఎటులై ననేమి యీ విషయమున మాత్రము యిండియామంత్రి స్పష్టముగానే నూచించెను.

డాక్టరు బిసెంటుగారి బిల్లు విషయమున గూడ యిండియామంత్రి నూచన అనుకూలముగానేయున్నది. స్వరాజ్య పక్షమువా రాబిల్లుపట్ల నిదివరకెట్టి ఆమోదమును చూపియుండలేదు. నేనుగూడ ఆబిల్లునందు సంతకముచేసితినిగాని అది యిండియామంత్రివలన ఆమోదింపబడునను నాశమాత్రము నాకుకలుగుటలేదుగాని స్వరాజ్యపక్షమువారు గూడ తోడ్పడినచో సర్వపక్షసమ్మతమును సంతృప్తికరము నగు చట్టమును తయారు చేయవచ్చును.

లిబరలు పక్షమువారిలో మరల నైకమత్యమును కలిగించి మితవాదులను చేరదీయుటకే యిండియా మంత్రి యిటుల నుడిచెనని ఆత్మహంస హేతుకముగా తానబడలేదు. కాని రీడింగు బర్కెనుపాడులు మాత్రము ఏదోయొకటి నిర్ధారణచేసికొనియే యుండియుండురు. ఐనను యిండియా దొరతనమునకును భారతాసనసభవారికిని పద్ధతిప్రకారము దానిని తెలుపువరకును

దానిని నిర్ధారణ చేయరు అనియే నే నూహించెదను. ఈ యూహయే నిజమైనచో మన కింకను అవకాశము కలిగియే యుండును.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

9-వ తేదీని నెహ్రూగారు పంజాబు మెయిలులో అలహాబాదుకు రాగానే రైలుస్టేషనుల్లో నే మావిలేఖరి వారిని సందర్శించి మాటలాడెను. ఆయన చాల నీరసముగా నున్నారు. అందువలన యిండియా మంత్రి యుపన్యాసమును పూర్తిగా చదువలేదు. 10-వ తేదీ ఉదయమున మావిలేఖరి మరల నెహ్రూగారిని సందర్శింపగా ఆయన యిటుల నుడిచెను.

“నేను వ్యాధిగ్రస్తడనై యున్నందున విస్తారముగా సేమియును చెప్పజాలను. నేను యింకను సాకల్యముగా చదువ నే లేదు. నేసేమియును ఆశింపలేదు గాన నాకాశాభంగములేదు గాని శేవలము వాగాడంబరమేగాని లేతమైన సారాంశము లేకుండుటచే నాకుగూడ నాశ్చర్యము కలిగినది. భారతదేశస్థితిని ఆతడు గ్రహింపగలిగెననుట తెడను నిదర్శనముగూడ కనబడలేదు. దేశబంధుదాసుగారు మాభావములను స్పష్టముగా ప్రకటించియున్నారు. “అత్యగ్రహమునకు భంగము కలుగని పద్ధతిని తోడ్పడుట కవకాశము కలిగింపవలెను. ఇతరులవలన నిరోధము కలుగగూడదు. అటులై న మేము సహాయము చేసెదము” అని దాసుగారు నుడిచిరి. దానికి మేమందరమును గూడ సమ్మతించియే యున్నాము. ప్రస్తుతమున్న సంస్కరణములను బర్కెనుపాడు ప్రభువుగూడ నిరసించెను. అందరును నిరసించిరి. అట్టి అవకాశము వీనివలన కలుగ వీలులేదు. “ద్వింద్వ” పరిపాలనమును మీరు నిరసించితిరి. మొదటి మూడేండ్లను మంత్రిలుగా నుండినవారుగూడ నిరసించిరి. నేనును నిరసించితిని ఐనను మీరు విభేదముతో వానిని సాగింపవలెను.” అనునదియే యిండియామంత్రి ప్రకటన లోగల సారాంశము. అందులకు మేమంగీకరింపజాలము. మనదేశమున ఆంగ్లేయుల బలమును వృద్ధిచేయుటయే ప్రయోజనమైనచో మేము సహాయము చేయజాలము. ప్రస్తుతస్థితిని తొలగింపవలెనను గట్టిపట్టుదల కలుగనిచో యీ యెడెండ్లను వృధాగా నిన్నికష్టముల నేల తెచ్చిపెట్టుకొందుము? మేము పిరికి పందలమై సహింపజాలము. బ్రిటిషువారు సద్భావమును చూపవలెను. ప్రస్తుతస్థితి మారవలెను. అంతవరకును మేము వారికి సహాయము చేయజాలము. రెండుపక్షముల వారును క్రియవలన సద్భావమును చూపిననే గాని సహాయ మెటుల సాధ్యమగును? పట్టి మాటలవలన లాభమేమి?

ఇండియా మంత్రికి మనదేశస్థితి సరిగా తెలియదా? లేక మరుపు. హెచ్చా? మాకుమాత్రమట్టి మరుపు కలుగదు. అమృతసరులో జరిగిన సంగతులును 1919 లోను దరిమిలను జరిగినసంగతులును వంగరాష్ట్ర కరికాసనమును మనమెటుల మరువగలము? నాలుగు తీయనిమాటలు తాను చెప్పినంతమాత్రముననే మరచిపోదు మనుకొనెనా? లేక యీమధ్య భిద్దము పేరెత్తి బెడరించెనుగాన జడిసి లొంగద మనుకొనెనా? అటుల తలచినచో అది గొప్ప పొరబాటు. మీకు ఆంగ్లేయులపై ద్వేషము లేదు. ఉద్యోగల సమర్థులగును సంతృప్తులగును యిండియామంత్రి ఆంగ్లేయులకొరకు మేము మాతృదేశమునకు కృతఘ్నులము కాజాలము. అన్నవస్త్రములు లేక దీర్ఘకాలమునుండి అటవటించుచున్న భారతీయుల మేలుకంటెను ఆంగ్లేయుల లాభమే ముఖ్యమని మేము తలంపజాలము”.

(ప య నీ రు)

ఏ డు మా న ము లు క తి న సి త్త

ఘోర విశ్వాసఘాతకునకు విధించబడెను
బొంబాయి, జూలై 11 :— యన్. యం. వాడియా సన్యుకంపెనీ యందలి ప్రధాన పరాలకు బాల్గోర్ లోకాల్టిగారిపై రూ. 55818 లను రూ.48,000 ల విలువగల బొంబాయి డైముండు యంత్రములయొక్క 86 వాటాలను అవహరించినందులకు బెబిసెన్ కేసు నేడు మాడవలెనని డిండ్లీ మేజిస్ట్రేటువద్ద విచారణకు వచ్చెను. రెండు నేరములక్రిందను ముద్దాయి యేడేని మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించుట కుత్తరపు చేయబడెను. కాని రెండు శిక్షలును ఒకేపర్యాయము సేరకు డనుభవించవలయును
అ. (పె.)

మేధావీ పాఠాలు

మోక్షోద్ధు:—వేసంగి తెలుగు తరువాత, మోక్షోద్ధు ఈ దినమున తిరిగి తెలుగుపడెను.

జన్మ సుపక్షనాయకత్వము:—నిన్న జరిగిన జన్మ సుపక్షనాయకత్వము పానుగల్లు రాజాగారు, తాత్కాలిక వాయ కుడుగ నెన్నుకొనబడిరి.

శాసనసభకు నియోజనము:— సర్ పి. టి. త్యాగరాజు శ్రేష్ఠిగారి అన్న కుమారుడగు పి. టి. కుమారస్వామి చెట్టిగారు శాసనసభ సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియోజనం పబడినవి తెలియచున్నది.

ఎన్నిక సభలు:—మత్తలపేట విజయము అభ్యర్థిగా ము నిలచుచున్న బుర్రా సత్యనారాయణగారిని బలపరుచుటకై కాంగ్రెసు కిలాపతు, స్వరాజ్యపక్షముల యాజమాన్యము క్రింద 14వ తేదీన తంబుచెట్టిపిఠిలో నర్లపల్లి యారు కోవిలవద్ద సభ జరు గును. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు డా॥ యు. రామరావు మున్నగువారు పాల్గొనబడెదరు.

మరణాభి వివాహము:—పూనమల్లి రోడ్డులో హేమవిలాసమునందు 11 వ తేదీ శనివారమునాడు గొప్ప వివాహము వైభవముగ జరిగినది. రా॥సాహెబు, కె. మాధవ మీనసుగారి కుమార్తెలు దేవకి అమ్మ, కత్తుమ్మగార్లను, డా॥ కె. రామమీన ఎం.బి. కె. క్రిష్ణమిమినసు(లాయరు) గార్ల కిచ్చి వివాహము జేసిరి. నగరములో పెద్దలు చాలమంది విచ్చేసిరి.

గవర్నరుగారు:—గవర్నరుగారు పరివారముతో గూడ నేడు మునుపేట స్టేషను రైలులో ఉదయంబయలుగ నుండి వచ్చిరి. నేడు సాయంకాల మెర్సెస్ గారి సభకు అగ్రతర వహించెదరు. ఉదయం రామ కృష్ణ మిషను పాయింట్ల గృహప్రవేశోత్సవము జరిగిరి. గవర్నరుగారు మంగళవారము రాత్రి చిత్తూరు బోయెదరు.

స్వరాజ్యపక్షపు సభ:—కలకత్తాలో, జరుగనున్న స్వరాజ్యపక్షపు సభకు శ్రీయుతులు టి. ప్రకాశం పంతులు, గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఆ. కాశ్యపరావు, యస్. శ్రీని వాస అయ్యగారు, టి. ఆదినారాయణశెట్టి ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు నేటిదినం సాయంకాలము కలకత్తా మెయిలులో కలకత్తాకు ప్రయాణమయ్యెదరు. ప్రకాశం పంతులుగారు శేపు నెల్లూరులో దిగి శేపు సాయంకాలము కలకత్తాకు ప్రయాణ మయ్యెదరు.

రామదాసు నాటకము: ఆంధ్రనాటక సమా జము:—నిన్నటిదినము విక్టోరియా పురమండలమున, ఆంధ్రనాటక సమాజమువారు రామదాసు నాటకమును అతిమనోహరముగ ప్రదర్శించిరి. రామదాసు పాత్రను ధరించిన కామాక్షి సుందరకాశ్రి గారును, తానీషా పాత్రధారులగు పోకల భుజంగ రావు నాయుడుగారును ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులు. రామ కాశ్రి పాత్రను ధరించిన వెదురుమాడి శేషగిరిరావుగారు హాస్యరసపోషణకు మిగుల తోడ్పడిరి. తక్కువగల పాత్రధారులు గూడ తమతమ విధులను చక్కగ నిర్వహించి, నాటక విజయ మునకు తోడ్పడిరి. కలీరు పాత్రధారులగు పి. వి. హరిరావు గారు మునల్పాను ఫణీరునలెనుండి, భక్తి పారవశ్యము చక్కగ గనుపరచిరి.

గుత్తి బందిపోటుకేసు అప్పీల్స్

(మోక్షోద్ధు) గుత్తితాలాకా చింతలచెరువు గ్రామమున జరిగిన బంది పోటుకేసులందు హంపయ్య మొదలగు ముద్దాయిలు గావించు కొనిన అప్పీల్స్, ఈదినమున మోక్షోద్ధునందు న్యాయమూర్తులు దేవదాసు, వాలసుగార్ల యెదుటకు విచారణకు వచ్చినపుడు, ముద్దాయిలతరపున సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు హాజరై ఒక వారముకోజులు వాయిదా గోరగా, న్యాయమూర్తులు రాజాభి ప్రామాణ్యమునకు నాయుడగా వేసిరి.

దేశబంధుత్వరకనిధి

సుమారు నాలుగులక్షలు

ఇంతవరకు కి,90,503 రూపాయలు చేరినవి.

రాకపోకలు:—ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘా ధ్యక్షులగు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు నేటిదినము రాత్రి కలకత్తా మెయిలులో నెల్లూరు వెళ్లెదరు.

రాకపోకలు:— సర్ టి. దేశికాచారిగారు నే డుదయమువచ్చిరి.

ఉదయపూరు రాజాగారి ప్రధాన పాఠోహితుడు నేడు చెన్నపురి వచ్చిరి. నేడురాత్రి రామేశ్వరం పోయిరి.

వేణుగోపాల చెట్టిగారు, ఐ. సి. ఎస్., ఎస్. జి. నెం గోడియను వె. సి. యస్. గారు, నిన్నరాత్రి బోయిరి.

డి. బి. టి. విజయరాఘవాచారిగారు, శనివారం రాత్రి తిరుమనాపల్లి వెడలిరి.

సర్ సి. శంకరనాయుడు, గౌ॥ సి. పి. రామస్వామి య్యుడు, గౌ॥ మర్నలు బ్యాంకు, గౌ॥ టి. ఇ. మాయురు గారు నేడుదయము వచ్చిరి. డి. బి. ఎం. క్రిష్ణన్ నాయుడు, రా. బి. సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు, ఆదినారాయణశెట్టి, డా॥ యు. రామరావు సి. ఆర్. రెడ్డిగార్లు నిన్న ఉదయం వచ్చిరి. గౌ॥ న్యాయ॥ సర్ సి. జి. స్వేస్వరు గారు నిన్న వచ్చిరి.

నేడు కలకత్తా మెయిలు 1½ అలశ్యముగవచ్చినది.

ప్రాథమికవిద్యావిచారణ సంఘము

సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వము నియమించెను

అలహాబాదు, జూలై 11:— మహమ్మదీయ బాలిక విద్యాభివృద్ధిని, విద్యయందు వెనుకబడియున్న తరగతుల విద్యా ప్తినినినుండి విచారించి రిపోర్టుగావించుటకు సంయుక్త రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము న్యూఢ్లయిస్పెక్టరు వెవర్లెగారి అధ్యక్షతక్రింద నొకప్రాథమిక విద్యావిచారణ సంఘమును నియమించెను. (ఆ. ప్రె.)

“ఆంగ్ల నిరంకుశబలమునకు భారతీయులు తోడ్పడ జాలరు”

బర్మిక్ హెడ్డు యువన్యాసముపై నెహ్రూ గారి యభిప్రాయము

అలహాబాదు, జూలై 11:—పయికిర పత్రికా ప్రతినిధి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని సందర్శింపగా, బర్మిక్ హెడ్ ప్రభువు యువన్యాసముపై నిటు లభిప్రాయము నిచ్చిరి.

“భారతపాత్ర హైందవసంస్కారము లీమత్యాత్రము గూడ నుద్దించుట తెలుపున దా యువన్యాసముం దేదయను లేదు. భారతముపై తమ నిరంకుశాధికారమును మాత్రము బల పఱచునట్టి విషయమున నాంగ్లేయులతో మే మెంతమాత్రము సహ కార మొనర్పజాలము. భారతదేశ ప్రస్తుతావస్థ భరించుటకుసాధ్య పడునెడల గతించిన యేడు వత్సరములనుండి దేశ మందున్న ఘోరభాద ననుభవించకయే పోవును.

స్వరాజ్యపక్షముయొక్క ముందు గమనికను గూర్చి యిప్పుడేమియు జెప్పజాలరు. ఆ విషయము కలకత్తాలోజరుగు సభయందు నిశ్చయింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరులో విద్యుద్దీపములు

లాహోరులో విద్యుద్దీపములు ముఖల వెలుగును

లాహోరు, జూలై 11:—లాహోరు పురపాలకసంఘమున కును విద్యుచ్ఛక్తి అయముమనకును గల తగాయిదాలో పాలక సంఘము న్యాయవేతన సలహా నమసరించి వొమ్మును చెల్లించిరి. విద్యుచ్ఛక్తి అయము వారుగూడ నీ విషయము పంచాయితీ లో తీర్పుజేయుటకు వారు పురపాలకసంఘముపక్షమున తీర్పు జెప్పవో మనము తిరిగి యిచ్చిజేయుట కంగీకరించిరి. కావున దీపములు విఘటన నెలుగుచునేయుండును. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్ముడు - అరవిందయోగి

మహాత్ముడు లేఖ వ్రాసె నను వార్త వట్టియాహా “వంగరాష్ట్రమున స్వరాజ్యపక్షమునకు నాయకత్వము వహింపనలెనని మహాత్ముడు అరవిందభగోభూగారికి లేఖవ్రాసెనని ప్రైమ్ము ఆఫ్ యిండియా-ఇంట్రిఫుమును పత్రికలును మరిచెక్కు ప్రతీకలును గూడ ప్రకటించెను. అరవింద భగోభూగారి తమ్ము డగు బరేంద్ర కుమారభగోభూగారిని మావిలేఖిరి ప్రశ్నించెను. గాంధీవహాత్ముని వద్దనుండి ఆహ్వానము రాలేదు. ముగ్గురు వంగ ప్రముఖులు మాత్రమే ఆహ్వానములను పంపిరి. ఆయన నూలు మరతు నామోదింతురని తోచుచుగాన ఆయన కాంగ్రెసులో చేరుట కవకాశ ముపజడదు. ఆయన యింతలో పుదుచ్చేరిని వదలునటలలేదు. కానివంగరాష్ట్రవాసులందరును ఏకగ్రీవముగా వేషింప ఆయన అంగీకరింపవచ్చును. పుదుచ్చేరిలో గూడ వారులు చాలమంది కారి ఆశ్రమమువద్ద వదలకుండ కావనికాయు మున్నారు. ఆకస్మికముగా చూడబోయిన నారిని గూడ వారు కనిపెట్టుచునే యున్నారు. దీనికి కారణమేమో తెలియదు” అని మావిలేఖిరి వ్రాసెను. (బోంబే క్రానికలు)

డెల్హీలో ప్రాథమికవిద్య

పురపాలకసంఘము ప్రణాళికను దయారుచేయుట

డెల్హీ, జూలై 11:—పురపాలకసంఘ మహమ్మదీయ డను మహమ్మద్ అబ్దుల్ హిమానుగారి యధ్యక్షతక్రింద ప్రత్యే కసభగా గూడి పట్టణమందు ప్రారంభోచితవిద్య నేర్పవిషయ మలోచించి, చర్చించి తుద కంగీకరించిరి. చర్చయందు శేంద్ర శాసనసభ్యు డగు ప్యారీలాలుగారు, కర్నలు ప్రాంతికుగారు, ఆసఫాల్ గారు పాల్గొనిరి.

తీర్మానము నాతేపించువారు నిర్బంధోచిత ప్రాథమిక విద్య పాలకసంఘముతరపు బహులయందే జరుగవలయునని యభి ప్రాయము నిచ్చిరి. ప్రత్యేకవర్గముల యుపయోగముకొని కేర్ప టుపబడిన బహులు పాలకసంఘముయొక్క యభిమానము నంద గూడదు. వీలన వాటివలన వర్గవైషమ్యము లభివృద్ధికిందు యనకాకము గలను. జాతీయభావాభివృద్ధికి భంగము కలి గించును.

లాలా శ్రీరాముగారు, ప్రత్యేకముగ నడుపు బహులు చాకగా కార్యనిర్వహణము నేయుననియు, నట్టి చాకగా నగు వాటితో నుపయోగించుట లాభిదాయక మనియు చెప్పిరి.

లాలా ప్యారీలాలుగా రీప్రయత్నము ప్రత్యేకపోకర్ల ములకొని కేర్పడినదనియు, నట్టి దెంతమాత్రము శ్రేయస్క రము గాననియు, నిది యంగీకరించుటవలన పాలకసంఘము యొక్క ధనము పాడుచేయుటయనియు నుడివిరి.

విష్ణునయాలుగారు ప్యారీలాలుగారిని బలపఱచుచు నిది స్వార్థకల్పనమును వాంఛించి విముఖుడగు విద్యుచ్ఛక్తి అయము విద్యుచ్ఛక్తి అయముగూడ నిర్బంధ ముపయోగమున విద్యుచ్ఛక్తి అయము అప్పు డొకరు-భారతమున స్వరాజ్యములేమి (మూల నవ్యు.)

రెవరెండు చట్టాగారి తీర్మానమును బలపఱచిరి.

టామిజాద్దీనుఖానుగారి విద్యను గొలుపుటకు నియమము లను నయారునేయుటలో చాల శ్రమదీసికొనిరి. దానిని కొంచె ముకాలము చర్చించి యంగీకరించిరి. ప్యారీలాలుగారు, విష్ణు దయాలుగారు మాత్రము వ్యతిరేకించిరి. (ఆ. ప్రె.)

మధుర మునిసిపలు సంఘము

లాజరసాగారిని ఎలెక్ట్ గికు యింజినీరుగ నియమించెను

మధుర, జూలై 11:—నిన్నను సమావేశమైన మధుర మునిసిపలు సంఘ సమావేశమందు యి. జి. లాజరసాగారు మధు ర ఎలెక్ట్ గికివను స్థీమునందు ఎలెక్ట్ గికు యింజినీరుగ నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

బర్మన్ హేతు ప్రభు ప్రసంగము: అనంతరము

తమ ప్రసంగము నులమున హిందూదేశ నిశ్చయమును నడలించజేయదలచినయెడల, బర్మన్ హేతు ప్రభువుగారు విఫలమనోరథులయి రని ఎంచవచ్చును. ఒకరిద్దరు దప్ప, ప్రముఖులందఱును యీ ప్రసంగమును తీవ్రముగ ఖండించిరి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు నయితము, మిక్కిలి ఆశాభంగము గనుపరచిరి. మితవాదులను తృప్తిపరచుట కయినను, నద్యఃఫలితమేమియు లేకున్నది. రాయల్ కమిషను నయినను వెంటనే ఏర్పరచిన, కొంత సుముఖత గలిగెడిది. దేశమంతయు సంస్కరణములను చేపట్టి కొనసాగించిన పిమ్మట, రాయల్ కమిషను నియామకముగూర్చి యోచించెదమనుటవలన, బర్మన్ హేతు ప్రభువుగారి పొడిమాట లెట్టి సంతృప్తి గలిగించవలెయ్యను. తుదకు మడ్డిమెను కమిటీ మైనారిటీ రిపోర్టు నయినను అంగీకరింపకుండుటచే, అన్ని యాశలును నిష్ఫలము లయ్యెను. ప్రజాకోర్కె లీరితిన భగ్నము లయినను, సర్విసు యవోగల తాభమును పెంపొందించు విషయమై అత్యంత శ్రద్ధ జూపబడుచున్నది. సివిలు సర్విసులవిల్లు శాసనము కాబోవుచున్నది. లీ సర్విసు కమిషను నియామకమున కేమి, వారి సిఫార్సులను శాసనమునందు పొందుపరచుట కేమి అత్యంత శ్రద్ధపహించిన ఇండియా మంత్రి, అంతకన్నను వేయిరెట్లు ముఖ్యమగు ప్రజలకోర్కెలపట్ల యంతటి యుపేక్ష వహించనేలయని, దేశమడుగుచున్నది.

దేశబంధు దాసుగారు మరణాత్పూర్వము, గౌరవప్రదమగు సహకారమునకు సమ్మతజూపిరి. దాసుగారటుల బలికనపుడు, బర్మన్ హేతుగారంగీకరించి, ఇండియా ఇంగ్లండులసఖ్యమును బలపరచి యుండిన మేలుగనుండెడిది. రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదలజేసి, నిర్బంధచట్టములను తొలగించి, ప్రజల స్వయంనిర్ణయాధికారము నంగీకరించి, వారి కోర్కెలను సఫలపరచుట, భావ్యమైయుండెను. అందుకుమారుగ, కొరమాలి నదని సర్వత్ర చాటుబడిన ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును కొనసాగించవలయునని, ప్రజలను బలవంతపెట్టుట, గౌరవప్రదమగు సహకారము గాజాలదు. సంస్కరణములగూర్చి తా మెన్నడును ఉత్సాహము గనుపరచలేదని, బర్మన్ హేతు ప్రభువుగారే అంగీకరించినపుడు, భారతీయుల కెటుల యుత్సాహము గలుగునో తెలియదు. ఈ విధానమువలన దేశమున కిసుమంతయు లాభము లేదని, సంస్కరణములను మనఃస్ఫూర్తిగ కొనసాగించి విశేషానుభవము గణించిన మంత్రిలే

మడ్డిమెను కమిటీవారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చియుండ వారగుదురు. కలకత్తాయందు జరుగబోవు స్వరాజ్యపక్ష సభయు, కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీసభయు, ప్రజల స్వప్రయత్నదీక్షను బలపరచు గాకయని కోరెదము.

మద్రాసు కార్పరేషను: విద్యాసంఘపు రిపోర్టు
రాబోవు కార్పరేషను సభలో, విద్యాసంఘపు రిపోర్టు విచారించబడును. చెన్ననగరము నందు విద్యను నిర్బంధముగను, ఉచితము గను గణపుటకు ప్రయత్నము సలుపుచున్నపుడు, విద్యా విధాన మేతీరున నుండవలయునో నిర్ణయించుట సముచితము. పాఠశాలా భవనములు నిరాడంబరముగ నుండవలయుననియు, ఏపాఠశాలయందును మూడువందల మంది విద్యార్థుల కన్నను నెక్కుడు సంఖ్య యుండగూడదనియు, ప్రధానోపాధ్యాయులను స్కూలుపైసలు పరీక్షయందు తీర్ణులయిన వారినండి ఎన్నుకొనవలయుననియు, వీరిజీతము ఏబది మొదలు అరువది రూపాయలవర కుండవలయుననియు, మిగిలిన యుపాధ్యాయుల జీతములు పల్లికు పాఠశాలలలోని ఉపాధ్యాయుల జీతములను మించగూడదనియు, ప్రతి తరగతిలో నలువదిమంది కన్న నెక్కుడుసంఖ్య యుండగూడదనియు, కార్పరేషనుపాఠశాలల సూపర్వైజరుయోగ్యత ఇప్పటి కన్న సధికముగ నుండవలయుననియు, నీతిమత విద్యనుగణపుట కేర్పాటు లుండవలయుననియు, మున్నగుసూచనలను విచారణసంఘమువారు గావించిరి. నూలుపడుకుటకు, ప్రతి పాఠశాలలోను ఏర్పాటుండవలయునని సలహానిచ్చుట సమంజసముగ నున్నది. చేతిపనులను నేర్పుటకు వీలుండవలయునని గూడ, సూచించబడెను. వైద్యపరీక్ష కవకాశముండవలయునని కోరబడెను. సామి వెంకటాచలం, చెక్రయ్య శెట్టిగార్లు ప్రత్యేకాభిప్రాయమును సూచించుచు, పాఠశాలలను వసారాలలోనుంచిన చాలుననియు, బెంచీలతో నిమిత్తము లేదనియు, క్రైయిండు టీచర్లుండవలయునని విధింప నక్కరలేదనియు, నిర్బంధవిద్యను ప్రారంభింపక పూర్వము ప్రైవేటు పాఠశాలా నిర్వాహకులకు నష్టపరిహార మిచ్చుటకు తగిన ధనమును ముందుగ సంపాదించవలయు ననియు, జాతీయభక్తిని బోధించెడి గీతములను పాఠములను బాలురకు నేర్పవలయుననియు, జీవనమున కక్కరకు వచ్చు వృత్తివిద్యను నేర్పవలయుననియు, వడుకుటను విధిగ నేర్పవలయుననియు గోరిరి. ఈ సూచనలనన్నిటిని, కార్పరేషనుసభవారు దూర దృష్టితో చర్చించి, జాతీయవిద్యాభివృద్ధి కనువగు మార్గమును నిర్ణయింపగోరెదము.

చట్టబద్ధులగు నృపాలురు: నిరంకుశ సంస్థలు

యూరపుఖండమునందు నూతన పరిణామ మొకటి పొడగట్టుచున్నది. ప్రజాపరిపాలన మొక వంక హద్దు దప్పి బాల్మి విక్రమము దాల్చుచుండ, వేరొకవంక నిరంకుశ పరిపాలనము తీవ్ర రూపము దాల్చుచున్నది. స్వాతంత్ర్యప్రియులు, మొదటి పరిణామము కన్ననుగూడ, రెండవ పరిణామముగూర్చి మిగుల భీతి జూపుచున్నారు. నేషనుస్మృతిక వ్రాసిన విషయముల నించుక పరికింపవచ్చును. ఇటలీయందును, స్పెయిను నందును, నృపాలురు చట్టబద్ధులు. ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరించి పరిపాలింపరు. మంత్రుల సలహా నతిక్ర

మద్రాసు కార్పరేషను: విద్యాసంఘపు రిపోర్టు

రాబోవు కార్పరేషను సభలో, విద్యాసంఘపు రిపోర్టు విచారించబడును. చెన్ననగరము నందు విద్యను నిర్బంధముగను, ఉచితము గను గణపుటకు ప్రయత్నము సలుపుచున్నపుడు, విద్యా విధాన మేతీరున నుండవలయునో నిర్ణయించుట సముచితము. పాఠశాలా భవనములు నిరాడంబరముగ నుండవలయుననియు, ఏపాఠశాలయందును మూడువందల మంది విద్యార్థుల కన్నను నెక్కుడు సంఖ్య యుండగూడదనియు, ప్రధానోపాధ్యాయులను స్కూలుపైసలు పరీక్షయందు తీర్ణులయిన వారినండి ఎన్నుకొనవలయుననియు, వీరిజీతము ఏబది మొదలు అరువది రూపాయలవర కుండవలయుననియు, మిగిలిన యుపాధ్యాయుల జీతములు పల్లికు పాఠశాలలలోని ఉపాధ్యాయుల జీతములను మించగూడదనియు, ప్రతి తరగతిలో నలువదిమంది కన్న నెక్కుడుసంఖ్య యుండగూడదనియు, కార్పరేషనుపాఠశాలల సూపర్వైజరుయోగ్యత ఇప్పటి కన్న సధికముగ నుండవలయుననియు, నీతిమత విద్యనుగణపుట కేర్పాటు లుండవలయుననియు, మున్నగుసూచనలను విచారణసంఘమువారు గావించిరి. నూలుపడుకుటకు, ప్రతి పాఠశాలలోను ఏర్పాటుండవలయునని సలహానిచ్చుట సమంజసముగ నున్నది. చేతిపనులను నేర్పుటకు వీలుండవలయునని గూడ, సూచించబడెను. వైద్యపరీక్ష కవకాశముండవలయునని కోరబడెను. సామి వెంకటాచలం, చెక్రయ్య శెట్టిగార్లు ప్రత్యేకాభిప్రాయమును సూచించుచు, పాఠశాలలను వసారాలలోనుంచిన చాలుననియు, బెంచీలతో నిమిత్తము లేదనియు, క్రైయిండు టీచర్లుండవలయునని విధింప నక్కరలేదనియు, నిర్బంధవిద్యను ప్రారంభింపక పూర్వము ప్రైవేటు పాఠశాలా నిర్వాహకులకు నష్టపరిహార మిచ్చుటకు తగిన ధనమును ముందుగ సంపాదించవలయు ననియు, జాతీయభక్తిని బోధించెడి గీతములను పాఠములను బాలురకు నేర్పవలయుననియు, జీవనమున కక్కరకు వచ్చు వృత్తివిద్యను నేర్పవలయుననియు, వడుకుటను విధిగ నేర్పవలయుననియు గోరిరి. ఈ సూచనలనన్నిటిని, కార్పరేషనుసభవారు దూర దృష్టితో చర్చించి, జాతీయవిద్యాభివృద్ధి కనువగు మార్గమును నిర్ణయింపగోరెదము.

చట్టబద్ధులగు నృపాలురు: నిరంకుశ సంస్థలు

యూరపుఖండమునందు నూతన పరిణామ మొకటి పొడగట్టుచున్నది. ప్రజాపరిపాలన మొక వంక హద్దు దప్పి బాల్మి విక్రమము దాల్చుచుండ, వేరొకవంక నిరంకుశ పరిపాలనము తీవ్ర రూపము దాల్చుచున్నది. స్వాతంత్ర్యప్రియులు, మొదటి పరిణామము కన్ననుగూడ, రెండవ పరిణామముగూర్చి మిగుల భీతి జూపుచున్నారు. నేషనుస్మృతిక వ్రాసిన విషయముల నించుక పరికింపవచ్చును. ఇటలీయందును, స్పెయిను నందును, నృపాలురు చట్టబద్ధులు. ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరించి పరిపాలింపరు. మంత్రుల సలహా నతిక్ర

మింపరు. ఇంతవరకును, రాజులనిరంకుశత్వము పెరుగకుండ, రాజ్యాంగమునందు తగిన కట్టుదిట్టములు చేయబడెను. కాని, మంత్రులు నిరంకుశులగుచో, నాటంకపరచుటకు మాత్రము తగిన ఏర్పాటు లింతవరకు జరుగలేదు. అట్టి దుస్థితి జనించునని, ఎవరును ఊహించి యుండరు. కాని, ఇట్టి స్థితిని సైయినుదేశముల నిపు డెదుర్కొనిన సమస్య, మంత్రుల నిరంకుశపాలనమే. చట్టబద్ధ లగు రాజులు, మంత్రులచర్యలతో జోక్యము దీసికొనజాలరు. వారు గావించెడి కార్యములను నిరోధింపజాలరు. ప్రజల సమయమున, జేయదగిన దేమి? ఈ ప్రశ్నకు సులభముగ జవాబు చెప్పవీలుపడదు. అసాధారణ సమయములలో నృపులు జోక్యము కలుగజేసికొని, ప్రజాభీష్టమును నెఱవేర్చుకొన్నచో, విషమస్థితి జనింపవచ్చును. అట్టియధికారము నృపులకులేదని జెప్ప వీలులేదు. ఇట్టిమంత్రులు మునులోనిగారు పశుబలమును ప్రధానసాధనముగ గైకొని, ఫాసిస్టీ పక్షమును బలపరచుచున్నారు. ఇతర పక్షములు పైకిరాకుండ జేయుచున్నారు. పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వచిహ్నములింకను నిలిచియున్నను, అసలు అక్షణమడుగంటినది. ఎంతకాలమిది నిలుచును? స్వపరిపాలనము ఇట్టి, స్థితిని సైయినులలో నశించిన, ఇతర దేశములలో నశించుటకు మార్గ మేర్పడును. భావికాలము మెటులుండునో దెలియకున్నది.

రామమోహన ఆయుర్వేద

ధర్మవైద్యశాలా సంఘము
బెజవాడలో బనిచేయుచున్న వైద్యసంఘపు నవమవార్షికచర్య మా కందినది. ధర్మవైద్యశాల నెలకొల్పబడిన నిట్టిసంఘములను పోషించుభారము ప్రజలపై గలదనిజెప్ప నక్కరలేదు. జీర్ణించిన ఆయుర్వేదమును పునరుద్ధరించుటకెందరు కృషినిలిపినను, లోటు త్వరలో పూర్తియగుట కష్టము. ధర్మవైద్యశాలకును, వైద్యశాలా శాఖకును వచ్చురోగులకు మందు లుచితముగ నీయబడును. బకింగుహం పేటలోగల, వైద్యశాలా భవనమునందు రామమోహన ఆయుర్వేదకళాశాల గలదు. ఈ వైద్యశాల పురవాసులపరము జేయబడెను. కళాశాలా ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు సలుపుచున్న కృషి రిపోర్టునందు కొనియాడబడెను. బెజవాడ మ్యునిసిపలు సంఘమువారును, తాలూకా బోర్డును కళాశాలకు ధనసహాయము జేసియుండిరి. వైద్యశాలయందు జరిగెడి చికిత్స ప్రోత్సాహకరముగ గనుపించుచున్నది. ఇట్టి ప్రతిష్ఠాపన చిరస్థాయియై, ప్రజాదరణకు పాలగునని నమ్మెదము. దేశీయ వైద్యాభివృద్ధికి, ప్రజలు పూనుకొనుట చేతనే, నేడు ప్రభుత్వమువారుగూడ ఆదరణజూపుట తటస్థించుచున్నది. ఇంతటితో తృప్తిజెందక, ఆయుర్వేద వైద్యము తనతోంటి యాన్నత్యము బడయువరకు, ప్రజలు తమయభిమానమును కార్యరూపము దాల్చి జేసి తదర్థమై కృషిసలుపువారి క్షౌరకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

క్రొత్తనేరము.

అమెరికాలో నొక పాఠశాలలో బైబిలు ఉపదేశములకు విరుద్ధముగ పరిణామసిద్ధాంతము నొక ఉపాధ్యాయుడు బోధించెనుట. ఈ పాఠశాల

ప్రభుత్వమువారి ద్రవ్యముచే పోషింపబడుచున్నది. అందుచే, నీ యుపాధ్యాయుని ప్రాసిక్యూటు జేసిరి. కేసు ఫలితమేమగునో యని, అమెరికా ఎదురుజూచుచున్నది. సుప్రసిద్ధులగు బ్రయనుగారు ప్రాసిక్యూటరును నడిపెదరు. ఉపాధ్యాయుని శిక్షించుచో, అమెరికాయందు గొప్పవివాదము చెలరేగక మానదు. మతమునకును, ప్రకృతిశాస్త్రమునకును మధ్య గల ప్రాతవివాదములు మరల పొడచూపక మానవు. అమెరికాయందు కేవల బైబిలు మతమునందు నమ్మకము దొలగిపోవుచున్నది. ప్రకృతిశాస్త్రముల కనుగుణ్యముగ, మత సిద్ధాంతములకు వ్యాఖ్యానము గావించబడుచున్నది. డార్విను పరిణామసిద్ధాంతము, బైబిలువాక్యములకు విరుద్ధముగనున్నను, దానిని నిరాకరించెడి కాలము దాటిబోయినది. స్పష్టియంతయు ఏడుదినములలో ముగిసెనని అంగీకరింపవారు శిక్షార్థులగుచో, మిగుల సందిగ్ధస్థితి యుదయించును. క్రైస్తవమతమునకు మూలాధారమయినది, క్రీస్తుజీవితము. ఆ మహామహుని జీవితము ననుసరించుటకు ప్రయత్నించువారు నిజక్రైస్తవులు. సత్యమునం దాదరముగలవారు, నిజమతోధారకులు. అట్టి మార్గమును వదలి, ఇతరవిషయములకై తగువులాడుకొనుట, నిరర్థకము.

ఆంధ్రసభలు

ఆంధ్రసభ లీసంవత్సరము సెప్టెంబరునెలలో, బందరుపురమున జరుగును. జాతీయాదర్శములను నెలకొల్పుటకు చిరకాలమునుండియు పాటుపడుచున్న బందరునగరము, సభలను జయప్రదముగ నిర్వహించునని విశ్వసించవచ్చును. ఆంధ్రదేశమునం దెల్ల జాతీయవిద్యకు నునికి పట్టయి, జాతీయోద్యమ మారంభమయినది మొదలు, ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలను, నిర్విఘ్నముగ నిర్వహించుచు, దేశసేవకుల కాటపట్టగు బందరుపురమున ఆంధ్రమాతృ దివ్యసందర్శనము లభించునని, ఆంధ్రు లువ్విభూరకమానరు. ఆంధ్రసభలు, ఆంధ్రదేశమధ్యను జరుగును గావున, అన్ని ప్రాంతములనుండియు ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులును అధికసంఖ్యలతో వెడలెదరని నమ్మెదము. ఆహ్వాన సంఘ మేర్పడినది. పను లికముందు చురుకుగ జరుగునని తలంచెదము. తూర్పుకృష్ణాజిల్లా సంఘప్రయత్నములకు, మండలవాసులందరును తోడ్పడి స్వయంఉద్యమమును, ఆంధ్రదేశపు ప్రతిష్ఠను కాపాడి, ఆంధ్రసభలను దిగ్విజయముగ నిర్వహింపగోరెదము.

రాండుటేబిలు సమావేశము

దక్షిణాఫ్రికా సమస్యవిషయమై యోచించుటకు రాండుటేబిలు సమావేశము నేర్పఱుపవలయునని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దివసరకు గోరి యుండిరి. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారిందుకు ఏమని సమాధానము జెప్పిరో, తెలియదు. ఈలోపుగ, నేటాలు ఆర్డినెన్సు మొదలగు నిర్బంధ చట్టములు నిర్మింపబడుచున్నవి. పైమున్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు దెలిసిన సమాచారము ప్రకారము, రాండుటేబిలు సమావేశమునకు ఉర్బను టౌను కౌన్సిలువారు సుముఖితజూపినటుల దెలియుచున్నది. మిగిలిన ప్రదేశము లెటుల భావించెనో తెలియదు. రాండుటేబిలు సమావేశము వలన, విశేషలాభముండునని తలంపజాలము. కాని ఇంగ్లండు తన బాధ్యతను విడనాడినపుడు, హిందూదేశమునకు నేరొక మార్గము లేదు. హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్న యెడల, ప్రజాభిప్రాయమునకు విలువ యుండును. ప్రస్తుతస్థితిలో, దక్షిణాఫ్రికాకు హిందూదేశమనిన లక్ష్యముండజాలదు.

యచున్నది. మిగిలిన ప్రదేశము లెటుల భావించెనో తెలియదు. రాండుటేబిలు సమావేశము వలన, విశేషలాభముండునని తలంపజాలము. కాని ఇంగ్లండు తన బాధ్యతను విడనాడినపుడు, హిందూదేశమునకు నేరొక మార్గము లేదు. హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్న యెడల, ప్రజాభిప్రాయమునకు విలువ యుండును. ప్రస్తుతస్థితిలో, దక్షిణాఫ్రికాకు హిందూదేశమనిన లక్ష్యముండజాలదు.

ఆయుధశాసనముక్రింద నిర్బంధము

రివాల్వరు లున్నవని జాన్సీజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శిని మఱికొందఱను బంధించిరి
జాన్సీ, జూలై 11:—ఆయుధశాసనములోని 19 యను 20 యంశములక్రింద జాన్సీ జాతీయసంఘ కార్యదర్శి యగు పండిత కృష్ణగోపాలశర్మ, వజీర్ముద్దూ కాంగ్రెసుసభ్యులు, హార్దాయనుండి మఱియొకరిని బంధించి, న్యాయాధికారియెదుట నుంచిరి. జాతీయ సభాలయమం దొకరివాల్వరు, శరభుగారి యింటియం దొకటి, బంధింపబడు సమయమున జాన్సీచటకు వా రెక్కివచ్చిన బండియం దొకటియు దొరకిన ట్లాలోపణ చేయబడినది. కృష్ణగోపాలుగారు లేనప్పుడు వారియిల్లు సోదా చేయబడినది. (అ. ప్రె.)

వర్ణవిభేద చట్టము
అలహాబాదు, జూలై 11:—పయిసీరుపత్రిక కుత్తరము వ్రాయుచు సర్ చార్లెసు రామ ఆల్బిన్సుగారు వర్ణవిభేదచట్టము తయారుచేయుటలో నే ఘనతయన్న నాప్రజ్ఞ తన దొక్కనిదే గాదనియు, లోనినుండియు సర్ రాబుల్లకారు, లాంగ్వుడ్ జేమ్సుగార్లతో వాలోచించుచుంటిని గాన వారికిగూడ నాఘన తలో పాలున్నదనియు దెలిపిరి.

న్యాయమూర్తి పి. ఆర్. దాసుగారు
స్వస్థతనొందుచున్నారు.
పాట్నా, జూలై 11:—క్రీశేఖరుల దేశబంధు చిత్ర రంజనదాసుగారి సహోదరులగు న్యాయమూర్తి పి. ఆర్. దాసుగారికి కొంచెము అస్వస్థతగ నున్నయన మాడు దినములనుండి హైకోర్టునకు వచ్చుటలేదు. వారికి కొంచెము నింపాదిగ నున్నందున సోమవారమునుండి హైకోర్టునకు వచ్చెదరని దెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

మైసూరు వ్యవసాయశాఖ నూతన డైరెక్టరు

జి. హెచ్. క్రుంబేగెల్ గారు నియమింపబడిరి
బెంగళూరు, జూలై 11:—మైసూరు దోరేతపపు ఉద్యానవనముల నూపరింపెండెంటును, ఆర్థిక వృత్తి శాస్త్రవేత్తయగు జి. హెచ్. క్రుంబేగెల్, యఫ్. ఆర్. హెచ్. యస్. గారు డాక్టరు కోలు మేన్ గారి స్థానే ఆక్టింగ్ డైరెక్టరుగ నియమింపబడి రని దోరతపపు ప్రకటనయన దెలియుచున్నది. 1925 జూలై 5-న లేడినుండి కోలు మేనుగారు రెండు సంవత్సరములు పనిచేసి దీసికొనిరి. (అ. ప్రె.)

క్రీ. శే. గ్వాలియరు మహారాజాగారి అస్థికలు

ప్రయాగ గొంపోబడెను
అలహాబాదు, జూలై 12:—క్రీశేఖరుల గ్వాలియరు మహారాజాగారి అస్థికలు మోటారుకారులతో జాకానీ, ఓరె, కార్మిద్వారా నిన్న అలహాబాదు గొంపోబడెను. వారిపాదుగునను స్థానికోద్యోగులు అస్థికలపైనను మోటారుకారుపైనను పూచులలను వేసిరి. (అ. ప్రె.)

దర్బన్ టవున్ కవున్సిలు

అసియా సమన్య

కౌండులేబిలు సమావేశము

మరిటిబగ్గ జూలై 8:— దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియా బిటును గలసి ఆసియా సమన్యనుగూర్చి కౌండులేబిలు సమావేశమును జేయవలెనని దర్బన్ టవున్ కవున్సిలువారు నిశ్చయించిరి.

పోలిషు లెప్టినెంటు

నెత్తుకొనిపోవుట

పోలండువారి ఆక్షేపణ

సోవియటునుంత్రికి సందేశము

వార్తా జూలై 11:— పోలిషు లెప్టినెంటు నెత్తుకు పోయినందులకు ఆక్షేపించుచు తీవ్రమగు అసమ్మతిని చెల్పుచు పోలిషు ప్రభుత్వమువారు సోవియటునుంత్రికి లేఖ నందిరి. ఆలేనిని తక్షణము సరిహద్దునకు గొంపోవలె ననియు ఈవిషయమై విచారణసంఘమును కలకొల్పవలె ననియు గోరిరి.

విదేశాంగ మంత్రినగ్గు వారుగూడ ముఖ్యముగ జూన్ 16 తేదీని రషియనులు ఒక పోలండు నైనికుని జంపిరని ఆక్షేపించిరి. హతుడైనప్పు కికుటుంబమునకు పరిహారము నీయవలె ననిరి. సమగ్రివిచారణసంఘము నెలకొల్పవలె ననిరి.

స్వతంత్ర

గత మేయి నెలలో ఆనెలాఖరు “స్వతంత్ర” పత్రిక తిరిగి ప్రచురించగలనని మీపత్రికాభిముఖముగా ప్రచురించయున్నాను. కాని అటుపైన ఆకస్మాత్తుగా అదివరకు “స్వతంత్ర” యుపయోగార్థము నా కొనగలగిన కేసరీ ముద్రాలయము, ఇచ్చిన మిత్రులు కీర్తిశేఖర లక్ష్మీచేత వారి బంధువులు పుచ్చుకొనుట తటస్థమైనది. అప్పటినుండి ప్రత్యేక ముద్రాలయము సంపాదించుటకుగాను ప్రయత్నములు చేయుచుంటిని. మిత్రులు కొందరు సహాయము చేసిన మని వాదనము చేసియున్నారు. సహాయము నాకందుటకు కొంతకాలము పట్టగలదు. నేను పత్రిక సుమారు పదునాలుగు మాసాలు నడిపియుంటిని. సుమారు పది ఘోషనంబల గూహాయలు విరాళములరూపముననూ, ఏడువందల ఏబది రూపాయలు వార్షికముల మూలముగాను నాకు చేరినవి. ఇంత సహాయము నాకు చేసిన మిత్రులకు నేను నా కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచు చున్నాను. అటుపైన “శ్రీ అల్లూరి సీతారామరాజు ప్రశంస” యను చిన్నగ్రంథమును ప్రాసరియుంటిని. అంగుత్తు ముద్రాలయము చిన్నదగుటచేత “స్వతంత్ర” ఆగవలసివచ్చినది. అటుపైన తిరిగి ప్రారంభింతామనుకుంటుంటే అచ్చాఫీసు మావద్దనుండి పోవుట సంప్రాప్తమైనది. ఈలోటు తీర్చుకొనిగాని పత్రిక నడిపించుటకు వీలులేదు. ఈశ్వరుడు నాకిచ్చిన అనకాశములను న్యాయముగ ఉపయోగించి, తెనుగులో పూనాయందలి మహారాష్ట్రపత్రిక, బందరు జన్మభూమిపత్రిక - వీటివైఖరి, వీటి వాక్ స్వాతంత్ర్యం, ధాటి మనసుకు తెచ్చుకుంటూ, నాకు తోచిన రీతిని, నా శక్తివంతనలేక పత్రిక నడప సాహసించితిని. “స్వతంత్ర”యందలి వ్రాతలు కొన్ని కొన్ని కిట్టక, కంటకంగా నున్నప్పటికీ, మొత్తముమీద ఉన్న నాలుగుజూలా దారుణ్యంగానే వుందని, ఎవరు ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోకపోయినా, నాకు బాగా తెలుసును. అచ్చాఫీసు లేనికొంతకాలంకాలంలోనే నా తీరగలననీ, అంతట “స్వతంత్ర” వరల మిత్రులే వాకిళ్ల వాలగలననీ మనవిజేయుచున్నాను. వెనుకటిరోజులొచ్చే వైదుర్యశ్రవణం: అంబాకా పత్రిక నడుపుకొంటుండడం - ఈరీతిని కాలక్షేపం చేద్దామని వుంది. ఈశ్వరకటాక్ష మేమో చెప్పజాలను. ఎవరినెద్ద చాడీకం నేను పుచ్చుకొని పత్రిక పంపలేక పోతి నో అట్టివారు, నేను పొరబడినా, కొంచెం జ్ఞాపకంచేస్తే, “శ్రీ అల్లూరి సీతారామరాజు ప్రశంస” యిచ్చుకుంటాను. ఇంతేగాక జ్ఞాపకం వుంచుకొని పత్రిక పునః ప్రారంభించగానే పంపించుకుంటాను.

భమిడిపాటి సత్యనారాయణ,
రాజమహేంద్రవరము.

ఒకపద్మనాయక వీరుని మరణవార్త

కొన్ని నెలలనుండియు, విశాఖపట్నంజిల్లా బొబ్బిలికి దగ్గరగానున్న విజయరావుపురం అనుగ్రామమునకు చేరువనున్న అడవిలో ఒకపెద్దపులి, పెక్కు జనమును చంపుచు, క్రమక్రమముగా గ్రామములోనికికూడ ప్రవేశించి, జనలను బాధించుచుండెను. దానిని చంపుటకై చాలమంది వేటగాండ్లు ప్రయత్నించి భయపడి వెనుదిరిగిరి. అప్పుడు ప్రజలమొర వినబాలక ప్రభుత్వమువారు ఆపులిని చంపినవారికి రూ 500 లు బహుమతి యిచ్చెద మని ప్రకటించిరి. కాని, ఎవ్వరును ప్రాణములకాశపడి సాహసించలేరి.

ఈవార్త ఈరాక్షసులను, పశోషకాశ గ్రామములను, పద్మనాయక వంశజులను, శ్రీ బొబ్బిలి పురాధీశుని మేనమామయ్య, ఇదివరకు వేనకువేలు నవ్యవృగములను గడలేర్చి, వారి యనుభవమంతయు, పుస్తకరూపమున నచ్చొత్తించి వారియొక్క సామర్థ్యమును వెల్లడించినవారును, ఆంధ్ర భాషాభిమానులును, గ్రంథకర్తలును అయిన బొబ్బిలివాస్తవ్యులగు, శ్రీ చెలికాని నారాయణరావుగారు విని జనహింస తేయుచున్న పులిని వధించుటకై గతనెల 24 వ తేదీని బయలుదేరిరి. వారితోకూడ నున్నవారు 10 మంది కంటే నెక్కువలేదు. పగలు, చెట్టుచెనికూడ మాటు కట్టలేదు. ‘సాహసము, సాహసము, అని యెందరుచెప్పినను వినక, పులి కెదురుగా బోయిరి. ‘పులి తల పైకెత్తి నారాయణరావుగారిని జూచెను. హుంకరించెను. పైబడి నుంకించెను. ఇంతలో తుపాకితో గురిజూచుటయు, గురి తప్పకుండ పులిపై నారాయణరావుగారు వేయుటయు జరిగెను. చెబ్బతిన్న వెంటనే రక్తము జల్లుకొనుచు పరుగెత్తెను. సాధారణముగా చెబ్బతిన్న జంతువును వెదకుటకై మరునాడు బయలుదేరుట వేటధర్మము. లేనియెడల, వెంటనే యింకొకసారి తుపాకియైనను శ్రేష్టమైనను.

ఈసంగతి నారాయణరావుగారి తండ్రివేట అనుపుస్తకమున ప్రాసరియున్నాడు.

పులి చెబ్బతిననదిగదా పడిపోవునని సంతోషముతో తోడివేటగాండ్లు వద్దనున్న వినక వెంటనే పులిజాడనుబట్టి తుపాకి సర్దుకొనుచు నారాయణరావుగారు బయలుదేరిరి. కొంతదూరముపోయినపిదప పులికొనయూపిరితో బాధపడుచు నారాయణరావుగారికి తటాలున కన్నడెను. అప్పుడు పులి నారాయణరావుగారికి 10 గజములుదూరమే దూరమండెను. నారాయణరావుగారు తుపాకిభుజమునకెత్తుకొనకుండనే పులివచ్చినారాయణరావుగారి పైబడి తలపైకొట్టెను. తలపై యెండెతగలకుండ చెట్టుకొన్న టోపీ క్రిందపడెను. వెంటనే పులికుడిచేతిబట్టపై నోటితోపట్టి రెండుముక్కులనుపట్టు కొరికెను. తోడివేటగాండ్లు నారాయణరావుగారికేకలు వినిపించుకొనక పరుగెత్తిరి. నారాయణరావుగారు గాబరాపడిరి. ఎడమచేతితో తుపాకిపట్టుకొని మడమతో పులి పళ్లు విరుగునట్లు పొడిచి వెనుకకు ద్రోసిరి. పులి వెనుకకుపడి మరణించెను. నారాయణరావుగారును సత్తుతి తప్పి వెనుకకు బడిపోయిరి. అప్పుడు తోడివాళ్లు వచ్చి బసలోనికిఁ దీసికొనిపోయిరి. మరునాడు అనగా 25 తేదీని మాపద్మనాయక సోదరుడు సంతోషముతో ప్రాణములువిడిచెను. అట్టిసాహసముతో పులినిచంపి తెలివిరక్తునచే తనప్రాణములను పోగొట్టుకొనుట యెంతయు విచారణీయము.

శ్రీ నారాయణరావుగారి అకాలమరణమునకు మేమెంతయు విచారించుచు, వారియాత్మకు శాంతిగోరుచు మాసానుభూతిని వారి కుటుంబమునకుఁ దెల్పుచున్నాము.

చెలికాని సత్యనారాయణ,
వెంటనాగులవల్లు.

అడినన్ కంపెనివారి రిలైయన్సు బైసికల్

బ్రిటిష్ వారిచే తయారుచేయబడినది. 12 మాసములవరకు గ్యారంటీ యివ్వబడును. ప్రస్తుత బజారు ధరలనుబట్టి చూచి ఇది చౌకయైనది. లూకాస్ లాంపు, లూకాస్ బెల్, కారియర్, వెనుక రిఫ్లెక్టరు, పంపు, పరికరములు మొదలగు వాటితో సహా నికరధర రూ. 95-0-0

Addison & Co., Ltd.
Mount Road, Madras.

వాతావరణస్థితి

1925 సం|| జూలై నెల 13-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్లలో	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్లలో	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్లలో	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్లలో	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్లలో
మున్సిపల్ కలెక్టరేట్లలో	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్లలో	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్లలో	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్లలో	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్లలో	మున్సిపల్ కలెక్టరేట్లలో
గోపాలపురం	85.7	79.0	...	9.34	44.96
విశాఖపట్నము	81.5	77.0	0.15	2.42	37.09
కాకినాడ	82.4	76.8	0.56	8.53	39.09
మచిలీపట్నము	85.9	78.8	...	5.89	41.59
కర్నూలు	85.0	74.9	0.06	2.94	28.01
బళ్లారి	87.9	75.1	0.03	0.28	20.51
కడప	93.0	76.2	0.18	1.54	31.23
నెల్లూరు	97.8	79.1	0.01	2.41	37.98
మద్రాసు	100.3	75.5	0.68	0.92	50.74
కడలూరు	97.5	82.6	...	1.35	52.94
నీలము	95.9	76.5	...	4.38	39.30
కోయంబట్లూరు	85.7	71.7	0.04	1.19	22.29
తిరుమనాపల్లి	98.8	82.0	...	3.66	33.18
నాగపట్నము	96.9	80.5	...	0.78	54.98
మధుర	98.1	80.7	...	2.52	33.58
పాంబన్	87.3	78.9	...	0.05	37.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.34
తిరువేండ్రము	83.0	75.3	0.24	9.11	64.51
కొచ్చిక్	84.4	74.6	0.48	30.60	114.61
కాలికట్టు	84.4	72.6	0.86	38.74	117.16
మంగళూరు	85.3	72.7	1.31	48.06	125.68
బెంగళూరు	80.3	66.8	0.04	2.07	35.37
మెదకార	66.9	62.0	4.12	42.28	125.46
కొడెకనాట్	67.7	52.0	0.08	8.90	62.18

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.56, విశాఖపట్నములో 0.15 వర్షించెను. మేఘములు ఒకమాసదగ్గరనున్నవి. మచిలీపట్నములో ఆర్ద్రత తక్కువ. గరిష్ఠశీతోష్ణస్థితి 7 నుండి 8½ డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్:—కడపలో 0.18 వర్షించెను. తక్కినచోట్ల చినుకులుపడెను. మేఘములు దట్టముగలేవు. కర్నూలులో 7 తక్కినచోట్ల 2½ నుండి 3½ డిగ్రీలు గరిష్ఠశీతోష్ణస్థితి తక్కువ.

కర్నూటకము:—మద్రాసులో 0.68” వర్షించెను నెల్లూరులో చినుకులుపడెను. మేఘములు ఒకమాసదగ్గరనున్నవి. కడలూరులో ఆర్ద్రత తక్కువ ఇచ్చట కనీసపు శీతోష్ణస్థితి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసులో గరిష్ఠశీతోష్ణస్థితి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ; కనీసపు శీతోష్ణస్థితి 3½ డిగ్రీలు తక్కువ. వర్షపాతము పడమటితీరమునే పడవచ్చును. తక్కినచోట్ల స్థానిక చినుకులు పడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు,
వాతావరణ కాస్త్రజ్ఞుడు.

మానస్సోల్లాసినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (ఇది అణాలు)

వెలసలభము! (ప్రొద్దుఖర్చులప్రత్యేకము) గుణవంధకము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగెడి వైశ్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యాన్వృతము. అశీర్ద్రము, అరుచి, ఆపులీంతలు, అస్థిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేక్ష, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవారినొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మనుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1073)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆడపిల్ల మగపిల్ల వాడగుట

విచిత్ర సరికామము

కావ్యాన్ని నోపిలు కథ

‘బొంబాయి క్రాంతి’ కావ్యాన్ని నోపిలు విలేజిరి జూను 18వ తేదీన యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

ఇస్లాము ప్రభుత్వ ముచ్చస్థితిలోనున్న కోజిలూర్ ప్రభుత్వం గల పుట్టుకనుండియు నుండి కొంతకాలమునకు పురుషాంగములు పుట్టుకనుండియు నుండి కొంతకాలమునకు పురుషాంగములుగ నభివృద్ధియైనట్లు మహమ్మదీయ శివగర్భులు కనిపెట్టిరని చదివేయుంటిమి. అట్టివారిని యీవైద్యశాస్త్రజ్ఞులు ‘ఖూన్ ముష్కీ’ అని పిలిచెడివారు. శరీరావయవములలో నిట్టి విచిత్రములుంటుంటే యెట్లో నే నూహింపజాలక పోతిని. ఎక్కడను చూడలేదు. కాని యీవిషయములన్నియును నిన్న జరిగిన ఒక సంగతిలో స్పష్టమయ్యెను.

శేపు “నేను మగవాడినగునా లేక ఆడదానినిగా పడి యుండవలసిన కర్మమేనా” యని సమాధిహనాం జూను 18వ తేదీ రాత్రి యంతయును నిద్రలేక కూర్చొనియుండెను. సయామిహనాము కిష్కము 21 యేండ్లు. ఆటోయోగపట్టములతో బాలిహాళకాలకు ప్రధానోపాధ్యాయునిగ నుండెను. ఆమె 14 యేండ్ల నుండియును శరీరమువీడ పురుషాంగమునకుండు అంగములు పెరుగుచున్నట్లు కనుగొనెను. ఆమెను యిట్లో తలదండ్రులు బలవంతపెట్టినను పెండ్లి జేసికొనలేదు. కారణము ఆమె తాను స్త్రీ కాదనకొనుటలేదే. పగలు రాత్రిమీద ఆమె యీవృద్ధిలో నేయుండెను.

“నాగతియేమికానున్నది? నేను బ్రహ్మచర్యముతో మండవలసినదేనా?” అను భావములు ఆమెను నులిమివేయుచుండెను. ఆమె క్లాసులో చదువుకొను ఆడదికాదనియు పురుషుని శక్తి గల్గియున్నట్లును కనిపెట్టి ఆమె నీలశత్రువును చక్కని చూపును జూచి ఆమె మగవాడనుట ప్రేమను గనుపరచుచుండెరి. ఈ ఆడపిల్లలమోహము నామె తీరస్కరింపవలసియుండెను. ఇకను యువకులు ఆమె ఆడదనకొని తమను పెండ్లి జేసికొనవలసినని నమ్ముచుండెరి. ఆమె కాదనచుండెను. ఇట్లుంటుంటే యెన్నోనై, మగవాడనని యెట్లు పెట్టుకొనవలసినని తలంపు గట్టిపెట్టెను. ఆమె చిన్నతనమునుండియును బాల్యంలో నే కలిసియుండివారితోనే ఆడుకొనుచు మగపిల్లవాని వలెనే యుంటుండెను. కాస్త్రమీసము గడ్డము పొడుచుకొని వచ్చు సరికి ఆమెను మరింత కష్టముగ నుండెను. బాగా త్రైరముజేయించుకొని ఘేనుపొడరు వేసుకొని చక్కగా ఆడదానిగడ్డము వలె జేయించుకొనేది. కాని గొంతు మారుచుండెను. దాచుకొనుటయెట్లు? అందరికిని ఆమె ‘మగతనము’ బైటికి కనుబడుచుండెను. స్త్రీలబాలుకు సెలవు మీద శేపు ఘోతుండునగా ఆమె యీ సంగతిని యిట్లో దెల్పు సరికి అందరకును ఆశ్చర్యము గలిగెను. తల్లి వైద్యునకు జూపింపవలసినదిగ జెప్పెను. ఇదివరకొకసారి ఆమెకు రొమ్ము పెరుగుటలేదని డాక్టరుకు చూపించిరి. కాని అప్పుడు డాక్టరు బలహీనముచేత నట్లున్నదని చెప్పిరి. వారి యింటివైద్యు డిప్పుడు పరీక్షజేసి మగవాడని నిర్ధారణజేసెను. కాని యింతటితో చాలదు. ‘ఆడదాని’ సిగ్గును విడిచి మగవాళ్ల పవిత్రసంఘములోనికి కాలు తెట్టుటకు ముందు ఆమె 18వ తేదీ ఉదయమున సుప్రసిద్ధులను వైద్యుల కమిషను యెంటు పోజరై పరీక్ష జరుగవలెను. అందుచేతనే ఆమె ఆరాత్రి నిద్రలేచుండెను.

ఆమెను పూర్తిగ పరీక్షజేసిరి. డాక్టరులు మగవాడని సర్టిఫికేటు నిచ్చిరి. ఆసుపత్రిలోని సయామిహనాం, సయాం శేయిస్త్రీల సంఘములోనుండి బైటబడెను. పురుషుని దుస్తులు ధరించి జూమా ప్రార్థనలకై ఆమె జీవితములో మొదటిసారి హాజరుయ్యెను. ఇప్పుడు సయాం శే తన జీవితచరిత్రను పత్రికలకు దెల్పుచున్నాడు. ఆయనపట్లను ప్రచురింపబడుచున్నది. ఆమెను వైద్యులు పరీక్షజేసినప్పుడు డాక్టరు బసీంఘిమరు పాషాగాగు కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందగూడ నిట్టికేసు తనకు వచ్చెననియు యిప్పటికిని స్త్రీ పురుషుడైన ఆఫాలో తన దగ్గర నుండెననియు జెప్పిరి.

ఈ చిత్రమేమో చూడమని అందరను సయాం శే చుట్టును మూరుచున్నాడు. యువకులు వచ్చి స్త్రీల రహస్యములును, స్వభావములును, ఇష్టములును ముఖ్యముగ తట్టినవి చెప్పినయెడల చక్కగ భార్యతో కాపురము జేయుచు గుంట లో పడకుండుమని చెప్పవలసినదిగ కోరుచున్నాడు. ఆడపిల్లలు వచ్చి యువకులకుండు డాంభికము యాయనకుండ దటంచు నెంచి ఆయనచుట్టును మూగిరి. తమలో నెవ్వరినైన భార్యగా జేపట్టుమని భార్యకు నుద్వేగులుగ నుండిరి. ఇందులో ఒకపిల్లవానిన

శేఖ అందరకును తెలిసినదిగూడెను. చక్కనిపిల్ల భాగ్యవతురాలు, బాగా చదువుకొన్నది, పెద్దకుటుంబము. బిడ్డ తేమాతు యాయనకు భార్యనగుదునని కోపట్టమన్నది. ఆమె యువకులందరన్న నిష్టములేదు. వారు తననుగాక తన డబ్బును జూచి మోహింతురని ఆమె తలంపు. ఆడవాండ్రు కరువై కుటుంబ సౌఖ్యము తరుగుగ నుండు నిక్కాలమునం దిట్టి సంబంధము వచ్చుటచే సయాం శే అదృష్టవంతుడే. ఆయనతో సుఖదుఃఖములలో పాట్లానుటకు ఆయనమే రావచ్చును.

ఇచట సయాం శే స్త్రీ పురుషులకు సమన్వయము గురుర్గుటకు తోడ్పడెను. స్త్రీ పురుషుల కొకరినొకరు చూచిన అనుమానము. నీకు నన్నుకము లేదంటే నీకులేదని తగవులాడుకొనుచుండురు. ఆయన అప్పుడే చెండు తెగలవారిని భ్రాతృభావముతో నొక హెచ్చరిక జేసెను. నిన్నటినరకును సోదరి మణులుగ నున్నవారి కిట్లు వ్రాసెను:

“మగవాళ్లతో పొట్లాటలు పెట్టుకొనవద్దు. మగవాళ్లతో పొట్లాటలు పెట్టుకొనకుండుట చాల కష్టమని నాకు దెలియును”

శేపటినుండి సోదరులకు వారి కిట్లు చెప్పెను:—

“చిన్నపిల్లలను వారి జీవితములను పాతివ్రత్యమును చెడగొట్టి మోసపుచ్చకుడు”

వాటనుపత్రిక ఒకచిత్రమైన శేఖనమును ప్రచురించెను. దానికి పైన ‘స్త్రీలకు క్రొత్తపుస్తక’ యను కీర్తిక పెట్టబడెను. ఆబొమ్మలో ఒకవృద్ధస్త్రీ డాక్టరును జూచి ఆశ్చర్యముతో “నాయనా, డాక్టరువో! నన్ను గూడ పరీక్షజేయుము. నేను గూడా మగవాడినయ్యెట్లున్నాను. నీ అల్లుడి నగుదును” అని అడుగుచున్నట్లు వేయబడెను.

వరసాతము

సిద్ధా, జూలై 12:—బంగారాఘాతముందలి వాయు కోణము సముద్రతీరముదాటి వాయవ్యముగాగ బోవుచున్నది ఉత్కళముందు కేంద్రముగలదు. మట్టుపట్ల మెండుగవర్షించెను. ద్వీపకల్పముందు వర్షము బలముగనే యున్నది. దక్షిణబర్హా, అస్సాము, బెంగాలు, బీహారు, ఉత్కళము, ప్రాచీనయుక్తరాష్ట్రము, మధ్యయండియా, తూర్పుమధ్యరాష్ట్రము, కొంకణము మైసూరాబాదు, మదరాసు దక్కనులందు వర్షము సర్వత్రసాధారణముగనుగొనెను. ఉత్తరబర్హా, పశ్చిమసంయుక్తరాష్ట్రములందు, తూర్పుపంజాబు, తూర్పురాజపుత్రస్థానము, మళయాళము, బొంబాయి, దక్కను, మైసూరు, మదరాసుదక్కను తీరముందు వర్షము అచ్చటచ్చటనుగొనెను. కాశ్మీరము, పశ్చిమోత్తరపరగణాలందు స్వల్పముగ వర్షముగనిగొనెను.

మార్చెను 8, బోంబాయి 1. క్యాపూర్, 2. సిరిసాగరు, 1. గోవాది, డార్జిలింగ్ 1½, జెన్నూరు 1, మిడ్నాపురం, అంగుల్ 2, పూనే 8, కలకం 4, సంబాల్ పురం, బైబాసా, హజారిబాగు 1. డాల్హుగంజి 1½, బాన్స్ 2, వసోన్ 2, నూర్పూ 2, సియాసి 1, చంద్ర 1½, బగవల్ పురం 3, కల్కికోట 1, నిజాంబాదు 1½, కనకొండ 1, మెర్గారాల్ 2 అంశములవాననుగొనెను.

నూచన:—దేశమధ్యభాగముందును, బొంబాయియందును వర్ష మెక్కువగ నుండునవచ్చును. ఉత్కళముందు వర్షపాతముతరగను. (అ. నె)

రైస్ మిల్లు వేలము రాజమండ్రి పి. డి. ము. కోర్టువారి 1924 సం. అసలు నెం 118 దావా

వాదులు: బాలనాగు వీరాస్వామి వగైరా ఎదిరి

ప్రతివాదులు: గ్రంధి బంగారాజు వగైరా మి. రా. శ్రీ. రాజమండ్రి ప్రెసిడెంట్ జిడ్జిట్టు మన సబుకోర్టువారి ఉత్తరువుప్రకారం వాది ప్రతివాదుల తొలగాకు రాజమండ్రి గ్రామంలోని శ్రీ లక్ష్మీవరసీంహ రైస్ మిల్లు కారా ఆఫీస్ కోర్టు ద్వారా 1925 సం. జూలై నెం 20 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 1 గంటకు ప్రారంభించి వేలముజేయబడును. వేలపువరతులు ఈదిగువ సంతకముచేసినవారివల్ల తెలియగలవు.

రాజమండ్రి } చి. నారాయణమూర్తి, 12.7-1925 } వకీలు, కమీషనరు.

జాతీయ పక్షములం దైకత్వ

మదరాసునందు ప్రయత్నములు

జాతీయపక్షమువారి పరతులు

వివిధరాజకీయ జాతీయ పక్షములం దైకత్వకోరకు ప్రయత్నించుటకుగాను శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారి నూచనపైన రాయపేట స్వదేశీమిత్రుల పత్రికాభవనములందు నిన్న నొక ఇష్టాగోష్ఠిసభ జరిగెను. డి. బి. టి. రంగాచారి, ఎం. ఎల్. పి. ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు టి. ప్రకాశం పంతులు, జే. శోభారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు, ఆర్. కె. మణ్మఖం చెట్టి ఎం. ఎల్. ఎ., సామి వెంకటాచలంశెట్టి ఎం. ఎల్. సి., వి. చక్రరయ్య, కె. ఎం. పాణికురు, రా. బి. సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజు ఎం. ఎల్. సి., కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి ఎం. ఎల్. సి., ఎ. రంగనాథమొదలియ్యారు ఎం. ఎల్. సి., మూసా నేటు ఎం. ఎల్. సి., ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు ఎం. ఎల్. సి., బులుసు సాంబమూర్తి, అయ్యుడేవర కాశ్యపరావుపంతులు, గా. హరినర్సైల్లమరావు, టి. ఆదినారాయణశెట్టి ఎం. ఎల్. సి., రా. బి. డి. కంఠసామిశెట్టి, డా. యు. రామారావు ఎం. ఎల్. సి., ఎం. కె. ఆచార్య ఎం. ఎల్. సి., గార్లు మొదలగు వారును ఇంకను చాలమంది ప్రభువులును హాజరైరి. చర్చలన్నియు ఇష్టాగోష్ఠిగా జరిగెనే కాని ఎట్టి తీర్మానములు జరుగలేదు.

సభయందు మొత్తముమీద మాను ముఖ్యవిషయములు చర్చించబడెనట. అందులో మొదటిది కాంగ్రెసు సభ్యత్వానికి లను గురించినది. ప్రస్తుతము నూలుచందాను తొలగించి పూర్వము వలె డబ్బుచందా నుంచవలసినదనియు అట్లుచేయుచో, చాలమందికి సభ్యులుగజేరుట కాక్షేపణయింపవలసియు ఒక భారత శాసనసభ్యుడు నుడివెనట. నూలుచందాపద్ధతిని కొంతకాలము పరీక్షించి చూచి, అది ఎక్కుమంది కనుకూలముగ లేదని తెలిసి కొంటిమిగాన దానిని తొలగించి పూర్వపుచందానే ఏర్పరుపవలసినదని మరియొక మదరాసు శాసనసభ్యుడు నుడివెన. నూలుచందాపద్ధతి ఇంకను సరిగా పరీక్షింపబడిలేదనియును ఇంకను కొంతకాలము పరీక్షించుటచితమనియు కొందరు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు నుడివిరి. హాజరై వారిలో చాలమంది, నూలుచందాను. 20 వేలనుండి ఏనాల్లావేలగజములతో తగ్గించు టుచితమను నభిప్రాయమును వెల్లడిచిరి.

రెండవవిషయము కాంగ్రెసు ఆచరణసిద్ధాంతమును గురించి కాంగ్రెసు క్రీడును సభలో చదివిరి. ఎవరును, క్రీడన కట్టి ఆక్షేపణను దెలుపలేదు. కాంగ్రెసుసభ, అన్ని రాజకీయ కక్షలును గలసి, రాజకీయవిషయముల చర్చించు కేంద్రస్థానముగ మాత్రమే యుండవలెననియు, కాంగ్రెసునందలి వేర్వేరు కక్షలు తమతమ కార్యక్రమములను సాగించుకొనుచు ఎన్నికలందు తమ తమ ప్రతినిధులను నిలిపి పోటీజేయుటకు వీలుండవలెననియు ఒక భారత శాసనసభ్యుడు నుడివెను. కాంగ్రెసునందు స్వరాజ్యపక్షమువా రధికసంఖ్యాకులు గాన, కాంగ్రెసు తీర్పున, స్వరాజ్యపక్షమువారు ఎన్నికలందు పోటీజేయవచ్చునని కొంతమంది స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు నుడివిరి. వెనుకటి ఎన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు తీర్మానము నెదిర్చి, ఎన్నికలందు పోటీజేసినదియు, అదేవిధముగ నిప్పుడిరవక్షములుగూడ తమ ప్రతినిధులను నిలిపి ఎన్నికలందు పోటీజేయ గోరవచ్చుననియు ఒక సుప్రసిద్ధ పత్రికా ప్రచారకుడు నుడివెను.

కాంగ్రెసులోజేరి, అధికారపదవుల సంగీకరించుటకు గురించి తరువాత చర్చజరిగెను. అధికారపదవుల సంగీకరించుటకు స్వరాజ్యపక్షమువా రేమాత్రమును అంగీకరింపలేదు. జాతీయవాద స్వతంత్రసభ్యులు, అధికారపదవుల సంగీకరించి, కాంగ్రెసువారి నిర్ణయముల ప్రకారము పరిపాలనమును సాగించుచు కాంగ్రెసువారి క్రమశిక్షణయందుంటుటకు అంగీకారమును దెలుపుచు నుత్సాహముగ మాటలాడిరి.

జాతీయవాదుల పరతులు

నిన్నటి చర్చలచే మంచి ఫలితములు గలుగు చిహ్నములు గాన్పించుచున్నవి. ఈదినమున జాతీయపక్ష ప్రభువులు, కాంగ్రెసులోజేరి, పనిజేయుటకు కొన్ని పరతులను స్వరాజ్యపక్షమువారికి దేయజేసినది తెలియుచున్నది. ఈపరతులు చాల విశాలముగ నున్నవని తప్ప అంతకంటే నిశ్చితముగ దెలుపుటకు వివరములు దెలియుటలేదు. ఈపరతులను స్వరాజ్యపక్ష వారు విచారించిన తరువాత, వికమత్యమును జేకూర్చుటకుగాను ముందుముందు ఇంకను సభలు జరుగునని తెలియుచున్నది.

ప్రారంభవిద్య-ఆంగ్లభాష

ప్రారంభవిద్యయందు స్వభావము ప్రధానస్థానముండ

భారతదేశమునందలి ప్రధానభాషలకు సంస్కృతము

అఖిల భారతదేశమునకు వ్యావహారికభాష లేక రాజ

మొత్తముమీద ప్రారంభవిద్యలో పైన పేర్కొనబడిన

ఇట్టి పరిస్థితులలో ఆంగ్లభాషయను నాల్గవభాషనుకూ

ప్రారంభవిద్యలో భాగముగా చేర్చవలయును

ఆంగ్లభాష 3 విధములగు యవకములకు అవసరము.

1. విజ్ఞానములయందు చొరవగల మనస్సులు కొన్ని

ప్రారంభవిద్యలో ఒకటి రెండు భాషలలో

ప్రవేశము కలిగి కఠినమును బుద్ధియును

యెడల ప్రత్యేకముగా ఒక మాసములలో ఆంగ్లభాషయందు వ్యావ

విద్యాపద్ధతులలో కొంత స్వాతంత్ర్యముగల కొన్ని

బ్రహ్మాండం నరసింహం.

నచ్చునో!

సామ్యవాచకు చేయబడును!!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము.

వెల 200. మొదటిభాగము రు 1-0-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

కళింగోట, విశాఖపట్నంజిల్లా

బలహీనము, వశముల బలహీనము

రక్తశోష

1228

మొదలగు వాటి.

Deschiens' syrup

వీరపును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణము, 30,000 పైద్యులనుబట్టినియ్య వాని.

అనుబంధము, గమనించుము. ఎక్కడను లభింపదు.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co, 174, Broadway, Madras.

అభ్యుదయము

ఆమోఘమై నమందు సక్రమముగా

దాని ఉపయోగమును గురించి స్వల్పభాగము విశదమునకుకూడ

అదను:— మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా)

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

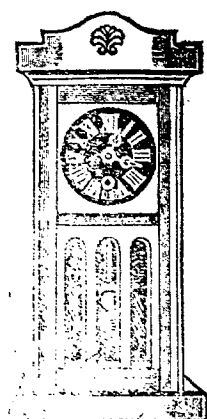
విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ల నుండి నేను లోకనేప చేయుచుండునంత

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల సండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఎల్లరకును ఉపయోగకరమగు

మాడరన్ రెగులేటరు అను గడియారము?

యీ గడియారములు జర్మనీదేశమునుండి తెప్పించబడి అతి సుందరమైన

విలాసము:— కష్టను వాచికంపెనీ, తపాలుపెట్టె 285 మద్రాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

భీమవరము

(ఆంధ్రపత్రికావిలేఖరి)

జూలై 9:—నిన్న సాయంత్రము 8 గం॥ లకు భీమవరము తాలూకాలోని అగ్నిశ్రుతిగానూ, ఉపాధ్యక్షులుగాను స్వకీనమైన శ్రీయుతులు పెన్నె బాపిరాజుగారిని చెంగల సర్వనారాయణమూర్తిగారిని ఆధిపత్యముగాను రాయ (కందుకూ సర్కిలు ఓటర్లు రాయకుడు గ్రామములో సభ జరిపి అబ్బాచారవిధానంబడి. సభకు శ్రీయుతులు ఆయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు ప్రత్యేకముగా నాహూయమానులై దయచేసి అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. భీమవరమునుంచి శ్రీయుతులు, భీమిపాటి నూర్యనారాయణగారు, పాలకోడెటి పీరాజుగారు, నిడమర్రె లక్ష్మీనారాయణగారు, తాలూకా బోర్డు ఆఫీసు గుమాస్తాలు, తదితర ఉద్యోగస్థులు దయచేసిరి. సభ సరిగా 3 గంటలకు ప్రార్థనతో ప్రారంభమయెను. అధ్యక్షుని ఎన్నికానంతరము శ్రీయుత కాశేశ్వరరావుగారు తమ ప్రారంభోపన్యాసములో తాలూకాబోర్డులు, మ్యూనిసిపాలిటీలు, వాటిబోర్డుల చేయగల పనులను గురించి వివరముగా చెప్పిరి.

“క్రొత్త కొన్నియున్నట్లు ముందు, తాలూకాబోర్డులు మ్యూనిసిపాలిటీలు సభకు వచ్చును లును, విద్యాశాఖలో సవరణలును చేసిరి. మంత్రిగారు విద్యాశాఖ డైరెక్టరును సైయధికారి నను, వారికి సభ్యులైనాగా ఉదయకొనుటకు పోలేదు. తాలూకాబోర్డులు, మ్యూనిసిపాలిటీలు వగైరాలలో క్రొత్తగా మార్పులు జరిగినపుడెల్ల 15 నెలల వరకు మంత్రికే సభ్యులను నియమించు యధికారముగలదు. ఆయధికారమును తమ యుద్ధోగమును బలపరచుకొనుటకు యుపయోగించుచున్నారు. అమెరికా, జర్మనీ మొదలగు ప్రజాసభ్యులలో క్రిమినలు, కోర్టులు, కైర్లు, పోలీసువగైరా అంతయు ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడు ప్రతినిధులకే అధికారముండును. మనదేశముననే లెజిస్లేటివు సభలనుకూడ ఉద్ధోగియుల మీద నధికారము లేకపోవుట కడు కోవనీయును. ఈమధ్య మొదల రామచంద్రరావుగారు కాన్సిల్లులో రాజంగ్రహణలో సంబంధము లేకుండగా ఎన్నికలుండులెనని ప్రతికటా వ్రాసియుండిరి. కాని రాజంగ్రహణ కక్షలు లేనిచో సభ్యులందఱు ఏకీభవించి పనిచేయుటకు ఆచర్యములుండువు. అట్టి కక్షలన్నిటిలోను క్రొత్తనే ముఖ్యము క్రొత్తను అనగా ప్రజాసేవయే పరమావధిగా నెంచునది. అట్టి సంస్థకువేరినవారే స్థానికసంఘములలో సభ్యులుగానున్నచో ప్రజల లాభమునకోరి వారిపురోభివృద్ధికై పాడుబుడుదురు. అందుచే మీరందఱును గాంధీమహాత్ముని నిర్మాతకార్యక్రమమునకొనసాగించి స్థానికసంస్థలద్వారా అమలులోపెట్టుటకు ప్రయత్నింపుటచే హెచ్చరించిరి.

అనంతరము శ్రీయుత గోవిందాచార్యులుగారు, తాలూకాబోర్డులోని సభ్యులు చేయవలసిన విధులనుగూర్చియు, వారి కున్న సాక్షాత్కమలనుగూర్చియు విపులముగాచెప్పిరి. వారు ముఖ్యముగా ఈతాలూకాలో మారనముగా వేయబడిన వృత్తిపన్నునుగూర్చియు అది వసూలుచేయు విధానమునుగూర్చియు, బీదసాదలందఱును జానివలన పడుబాధలను వినరించి ఎట్లయినను ఆపన్నులనవచ్చు లాభము తక్కువయినను నష్టముప్రజాకష్టము ఎక్కువగనుక తీసివేయవలసిన దని నుడివిరి.

నిడమర్రె లక్ష్మీనారాయణగారు భీమిపాటి నూర్యనారాయణగారును తాలూకాబోర్డు మెంబర్లు చేయవలసినపనిని గురించి మాట్లాడిరి. నూర్యనారాయణగారు నిర్మాతకార్యక్రమమును కొనసాగించువలయుననియు అందుముఖ్యముగా అప్పలశ్యతను తొలగించుప్రయత్నములు చేయుదుననియు కంకణము కట్టుకొన్న యాబోర్డుసభ్యులు తమకులోబడియున్న యూనియనులలో ఒక్కరినయినను మాలనుసభ్యునిగా నియమించుకుండుట వలన అందఱకును కిగ్గరేటు అని నడిపిరి.

శ్రీయుత బాపిరాజుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు నిట్లు నుడిపిరి.

తా. బో. అధ్యక్షుడుచేయవలసినపనులు చాలఉన్నవి. కాని ఎంతవరకుచేయగలనో చెప్పజాలను. ఇదివరలో సభ్యుడుగానున్న కాలములో స్కూల్లో రాట్నముపెట్టి పనిచేయించుటకు తీర్మానించినప్పటికిని రెండుసంవత్సరములలో రాట్నము లేతిన్నగా సప్లయచేయలేదు. ఇదంతయును అధ్యక్షునిదే లోప

ము. నేను సాగ్యమైనంతవరకు కృషిచేసి రాట్నములు కాలకొల్పెను. ఇకను ఉచితవిద్యను గురించి ఆలోచింతము. నిర్బంధముచేయవలెనన్నచో భీమవరము ఒక్క గ్రామమునకేరు 20 వేలు అవసరమయినది. అందుచే తాలూకాఅంతటను పెట్టుట అసంభవమని నిర్బంధప్రాథమికవిద్యప్రవేశపెట్టలేదు. ఇదివరలో ఉండిలో ఉపాధ్యాయులసభజరిగినపుడు వారు నాతో తామందఱును తప్పక ఖర్చుననే ధరించెదమని వాదనముచేసిరి. కాని అట్లుచేయుట లేదు. ఇప్పుడయినను ఆ వాదన ను నెరవేర్చి తమ బాలకందఱును ఖర్చున కట్టించెదమని కోరుచున్నాను. గోవిందాచార్యులుగారు చెప్పిన వృత్తిపన్నుపనుయమై ఇదివరలో చాల ఆలోచించి రివిత్తరపన్నులన్న ఈపన్నే సమంజసమని వేసితిమి. కాని అది వసూలు చేయుట, వేయుటలో కొంచె మన్యాయము జరుగుచున్నమాట వాస్తవము. కాని మాసభ్యులందరి సహాయముతోను అట్టి అన్యాయము జరుగకుండునట్లు చేయగలనని నమ్ముకము. గ్రామములలో మనసబాకర్లములకు విరోధులకు ఎక్కువ పన్ను కట్టుచున్నమాట వాస్తవమే కాని ఆజాబితాల నాయాఫీర్మామెంబర్లకు పంపి వారి యామాదముబడినగాని వసూలు చేయవలయునలేదు. అన్యాయముని తోచినయెడ వృత్తిపన్ను పెట్టించువారిని అప్పీలు చేసుకొనవలసినదనుచే మరికొంత డబ్బు ఖర్చుచున్నది. అందుచే ఇకముందునుంచి ఇట్టి అన్యాయములుండకుండునట్లు చేసెదను.

శ్రీయుత సర్వనారాయణగారుకూడ బాపిరాజుగారిలో నేకీభావమును వెల్లెచ్చిరి.

అధ్యక్షులు తమ అంత్యోపన్యాసముందు తాము దేజవాడలో చేయుచున్నవిధానమును ముందు తాలూకాబోర్డులు చేయవలసిన కార్యక్రమమును వివరించిరి.

తాలూకాబోర్డులలో అధ్యక్షులు అధికారమంతయు తమకే కావలయునని ఆశించక సమకీర్ములుగా నేర్పరచి ఒక్కొక్క శాఖ ఒక్కొక్కకమిటీ కిచ్చినయెడల పని బాగుగాజరుగుటకు పోలుండును. ఆయుర్వేదము మొదలగు మనశాస్త్రములు వృద్ధిపరచుటకుగాను ప్రోత్సహించవలెను. అధ్యక్షులు క్రొత్తగనులో చేరినవారైన నూలూమప్పయ్య ఖద్దరుకట్టిన నుద్దోగము పోవునే మోయని భయపడక ధైర్యముతో క్రొత్తగనుసంస్థలలో సభ్యులై ఖద్దరు నేకట్టుదురు. అన్నిటికన్నను ముఖ్యమైనవిషయము పంచమల సభివృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుట మనపాతశాలలో వారిని జేర్చించుటయుదు కొన్ని అభ్యంతరము లందును కాని మనము వానినన్నిటిని త్రోవేసే మన విధ్యుక్త ధర్మమును నె అ వేర్చు కొన వలెను. స్వరాజ్య పాత్రిని స్థాపించి క్రొత్తగనుకు మరికొంత బలము కలిగించుటకు ప్రయత్నముచేసిన శ్రీ చిత్తరంజనదాసు ఆత్మీయ సంవరను ఈ కార్యములకు పురోగొల్పుగాకయని ప్రార్థించుచు తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి.

అనంతరము భూహారములతో సభ జయప్రదముగా సాగెను.

విడుకొలుపు

భీమవరములో గడచిన 6 సంవత్సరములనుంచి సభు అగ్నిస్థానము సర్జనుగానున్న శ్రీయుత శిఖామణిగారిని గుంటూరు నకు మార్చిన సంవత్సరమున నేటిసాయంత్రము మొక విందు పురవండిమున జరిగెను. సభ్యులెల్లరును విచ్చేసిరి. భూహారాంతరము శ్రీ శిఖామణిగారి గుణగోములను గురించి రాయసం వెంకట్రామయ్య పంతులుగారు చెలవతిరావుపంతులుగారు వగైరా ముచ్చటించిరి. శిఖామణిగారు దానికి తగినప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తమకు ఈ తాలూకాలో చాలమంది స్నేహితు లుండిరియు వారిని విడచిపెట్టుటకు కష్టముగా నున్నదనియు నుడిపిరి. కాని ఉద్యోగములోనున్న వారందరికిని అట్టి మార్పులు తప్పనివగుటచే కష్టముతో వెళ్లుచున్నామనిరి. వీరు మంచివారు. ప్రజలయెడ అందును పంచములన్న నెక్కుడు సానుభూతి చూపువారు. ఆసుపత్రిలో ఎల్లప్పుడును పంచములే ఎక్కువగా మందులకు వచ్చుచుండెడివారు. స్నేహితులన్న వీరికి ప్రేమ యధికము. అర్ధరాత్రియైనను విసుపులేక వైద్యసహాయము చేసెడివారు. తమ వృత్తియందు వారికున్న పట్టుల వీ కొద్దిమందికో వుండును. వీరు వెళ్లిపోవుటచే ఈ తాలూకాకు నష్టము కలిగినది.

సక్సన్ దంతచూర్ణము:—పల్లె న్యాయులు సు పోగొట్టుటకు ఇదియే మంచి ఔషధము. 1 డజను రు 1-4-0.

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి, నెం. 1, అలంగా త్రప్పిల్లబిడి, తిరువల్లిక్కేడి, మదరాసు

నంద్యాల

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

గోరక్షణ సభ

జూలై 9:—మహానందిశ్వర స్వామివారి గోరక్షణశాలలో తత్సంఘమునకు సంబంధించిన గోపూజ యధావిధిగా ఆషాఢ కు గుల నాడు (6-2-25) జరిగినది. ఇప్పటి కారుసంవత్సరములుగా గోశాల జరుగుచున్నది. అదినం సాయంత్రము 4 గంటలకు దేవాలయమునందు సభ జరిగినది. పండిత బంగి ఆళ్ళివారు రావశాస్త్రుల వారధ్యక్షుడే వహించిరి. పురప్రముఖులందఱును విజయము చేసి యుండిరి. మహమ్మదీయ సభ్యులును కొందరుండిరి. బ్రహ్మశ్రీ ధై మహానందయ్యగారు ఆరవసంవత్సరపు నివేదికమును శ్రుతపరచిరి. గతసంవత్సరారంభమున ఆవులు దూడలు 42 ఉండినవి. నివేదికపు సంవత్సరమున వచ్చిన ఆవులు 2. పుట్టినదూడలు 10 పెరిసి 12. సంవత్సరములో అనుమాలములు తక్కువ యగుటచేత ఇందులో కొన్నిటిని మహానందిశ్వర అల్లినగరమున కొట్టుములు వేసి సంతరించుచున్నారు. పెద్దపులులు రెండు ఆవులను తినిపోయినవి. ఇటీవల ఈ ప్రాంతముల ప్రబలిన ముసరువ్యాధి పరు నేడింటిని నోట పెట్టుకొనినది. ఈవార్తలు వినినవారు చాల దుఃఖించిరి. ప్రస్తుతము నిలవ 20 ఆవులు దూడలు కలవు. ఇంతటి సంసారమును సంతరించుటకు కడచిన యేడాదిని రు 100-100-0 లు వ్యయము పెట్టినారు. వసూలు తక్కువ. రు 100-100-0 లు మాత్రము చేరినది. రూము రు 23-3-0 లు, మ్యూనిసిపాలిటీవారు రు 100-0-0 లు, తాలూకాబోర్డు వారు రు 20-0-0 లు విరాళము లిచ్చినారు. సంవత్సరముల వరక సంఘమువారు ఇదివరలో సంవత్సరమునకు రు 200-400 లు ఇచ్చుచుండువారట. ఏలూకో యీ సంవత్సర మియలేదు. నాటిసాయంత్రము ముపన్యసించిన వారెల్లరును వర్తకసంఘము వారిట్టి నిర్దయ చేయరాదని నొక్కిచెప్పిరి. వారు ర్వలో తమ ధర్మమును నిర్వహింతురని ప్రజలు విశ్వసించుచున్నారు. వ్యక్తుల కేవలము చిన్న భేదాభిప్రాయము లున్నచో నయ్యవి దేవకార్య చేకకార్య సత్కార్యముల కడ్డము తాహుళవని హరిసర్వోత్తమరావుగా రుపన్యసించుచు చెప్పిన వాక్యములు మన భారత జాతిలోని సత్పురుషులెల్లరును ఎల్లసంవత్సరములయందును జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను.

ఈగోరక్షణశాల లో నుల కు ను శిశువుల కు ను అమోఘమయిన నేవ చేయుచున్నది. సంవత్సరముల పురములో రూపాయ కొక్కపడి యావుపాలుదొరకుట దుసాధ్యము. ఇట్టిచోట వీ గోరక్షణశాల ఆరమాసములలో 100, 100 గరకు పాలుపోసినది. ఇందులో 1003 గురు శిశుస్త్రీలు. మిగిలినవారు రోగులు. జాతిమత భేదములుగాని అంశము భేదములుగాని పాటించబడుటలేదు. మహమ్మదీయులెందరికో యీశాల కరణముగచున్నది. వెంకటేశ్వర, గజలక్ష్మి, విష్ణు, నాగలెంకేశ్వర, సాంబశివేశ్వర, మహానందిశ్వర స్వామిగారి లును, ఇతర భక్తులును ఇంటి దానములకు కర్తలు. గోమహాత్మ్యమును గరించియు గోరక్షణను గరించియు నాటి సాయంత్రము 2. రామసుబ్బయ్యగారు, ఓబయ్యగారు, హరిసర్వోత్తమరావుగారు, వకీలు శ్రీనివాసరావుగారు, మంచి యుపన్యాసములు గావించిరి. అధ్యక్షులవారుచిత్తోక్తులతో సభను ముగించిరి. అర్చన మంగళహారతులతో సత్సనము పరిపూరియయినది.

దేశబంధుదాసు

నంద్యాల తాలూకాబోర్డువారు 80-6-25 తేదిని సమావేశము ఏకగ్రీవముగా ఈక్రింది తీర్మానమును ఆమోదించిరి. “నంద్యాల తాలూకాబోర్డు సభ్యులు సమావేశముయి చిత్తరంజన దాసుగారి యకాల మరణమునకు తమకు గలిగిన మహావ్యదయ సంతాపమును వెల్లెచ్చుచున్నారు. నష్టము పొందినవారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలియజేయుచున్నారు.

శ్రీ పాండురంగసినిమా-విహారు

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు నిర్మాణము కలకత్తాలో జరుపబడిన అంతర్జాతీయము వగైరా వివరముగా ఈ నెల 13, 14, 15, తారీఖులలో చూపబడును. ఇందుతో ఆఫ్రికాదేశములో స్టాన్లీ అను ఫిలుము 5-వ ఇన్స్టాల్ మెంటు కూడ చూపబడును. గుత్తా వెంకయ్యచౌదరి.

నరసాపురం

(స్వీయవిలేజ్)

లేటు దేశబంధు దాసు

జూలై 10:—మా నరసాపురం తాలూకాబోర్డువారు క్రిందటి నాణేతములో యీ దిగువ తీర్మానమును ఏకగ్రీవముగా అందరు నిలువబడి సగౌరవముగా ఆమోదించినారని తెలియ పరచుటకు సంతసించుచున్నాను.

కలకత్తా నిటి మేయరును హిందూదేశభక్తగ్రామణ్యులలో నొకరును అను సి. ఆర్. దాసుగారి ఆకాలమరణవార్తను వినుటకు యాబోర్డువారు చాలా దుఃఖించుచున్నారు. తమ వృద్ధయ పూర్వకమైన సానుభూతి నీకష్టసమయమున యాబోర్డువారు దాసుగారి కుటుంబమునకున్న కలకత్తా కార్పొరేషనుకున్న తెలియపరచుచున్నారు.

పల్లెటి గ్రామములలో ఆసుపత్రులు

ఈ విషయమును గూర్చి వెనుక నేను ఒకటి రెండు పర్యాయములు మీ పత్రికలో వ్రాసియున్నాను. గవర్నమెంటువారు కొంత డబ్బు తాలూకాబోర్డువారు కొంత డబ్బును వేసుకొని ఒక్కొక్కతాలూకాలో ఆధునిక రెండేసి చొప్పున ఆసుపత్రులను పెట్టుటకు తీర్మానించబడినది. మా తాలూకాబోర్డు మట్టుకు మచ్చపురి దొడ్డిపట్టణ గ్రామములలో ఇట్టి ఆసుపత్రుల నుంచుటకు ఏర్పరచిరి. అయితే యీ గ్రామములను యేర్పాటుచేయుటలో మెంబర్లలో కొంత కలసరము సంభవించినది. కొందరు మెంబర్లు దొడ్డిపట్టణ నుంచుటకు మరి కొందరు ఎలమంచిలిలో నుంచుటకును పట్టుపట్టిరి. తుదకు వైన వ్రాసిన ప్రకారము దొడ్డిపట్టణ మచ్చపురియును నిశ్చయింపబడినవి. ఇప్పుడు యీ గ్రామములలో ఆసుపత్రుల నుంచుటకు ఉత్తరాలు జారీచేయబడినవని విన్నాను. అందుకు ఇద్దరు ఎం. ఎస్. సి. పార్లమెంటు అయినవారిని మాడ నియమించి రని విన్నాను. అయితే పట్టుపట్టిన ఎలమంచిలి గ్రామము మిగిలిపోయినది. ఇంతకు పూర్వము మా తాలూకాలో రెండు గ్రామములలో ఆయుర్వేదికు ఆసుపత్రుల నుంచుటకు మా తాలూకాబోర్డువారిచే తీర్మానింపబడినది. అందులో ఒకదానిని మొగల్తురలో ఇదివరకే స్థాపించిరి. ఆ ఆసుపత్రి స్థానీయముగా పనిచేయుచు ప్రజల కెంతో ఉపయోగముగా నున్నదని వినుచున్నాను.

ఇంకొక ఆయుర్వేదిక్ ఆసుపత్రి మాతాలూకాబోర్డువారిచే కాంక్ష నుచేయబడియున్నది. దానిని ఎలమంచిలి గ్రామములో పెట్టిన సమంజసముగా నుండునని నేను హింతుచున్నాను. ఇందుకు ఎలమంచిలివారి కభ్యంతరముండవని అనుకుంటున్నాను. ఇట్లు తాలూకాలో రెండు ఆల్లోపతిక్ (ఇంగ్లీషు) ఆసుపత్రులున్న రెండు ఆయుర్వేదిక్ ఆసుపత్రులున్న సమానముగా పనిచేయుచున్న ఏదొ ప్రజలకు హెచ్చు ఉపయోగ మొకటివల్ల డబ్బు తక్కువ వ్యయముగనో యీసంగతులను కనుగొనుటకు వీలగును. అందువల్ల ఎలమంచిలి గ్రామములో కాంక్షను కాబడియున్న రెండవ ఆయుర్వేదిక్ ఆసుపత్రిని మాతాలూకాబోర్డువారు ఉంచుదురగాక యని కోరుచున్నాను.

నర్సారావుపేట

(ఒకవిలేజ్)

స్థానిక సంఘములు

జూలై 10:—పురపాలక సంఘముయొక్కయు, స్థానిక సంఘముయొక్కయు యొన్ని కలు జరుగుచున్నవి. ప్రజలలోను నాయకులలో నాందోళన మెక్కువైనది.

ప్రస్తుత స్థానికసంఘాధ్యక్షులు శ్రీయుత చిలకలెఝ కోటిశ్వరరావుగారు. వీరిస్థానము ఖాళీయగుట మిక్కిలి కుమారమున నున్నది. వీరు న్యాయవాదులలో నీయూతిలో నగ్ర గణ్యులు, పలుకుబడి గలవారలు, కాంగ్రెసు పక్షాభిమానులు. వీరికి ప్రత్యేక శ్రీయుత టెల్లంకోండ రాఘవరావుగారియు నీరోజే వారు నామినేషన్ ప్రక్రియ నిచ్చిరనియు తెలియచున్నది. వీరు సుప్రసిద్ధ సహాయ నిరాకరణవాదులని యెల్లరకు విదితమే. వీరు స్వరాజ్యపక్షమున నిలుచుచున్నారు. వీరు కొంత కాలమువరకు దీనికి విముఖత వహించియు ప్రజలకోర్కెనే సమ్యగించినట్లు తెలియచున్నది. తదితర భాగములయందును స్వరాజ్య పక్షాభ్యర్థులనే నిలువబెట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

అభ్యాత్మరామాయణము

శ్రీ యుత శంకరమంచి లక్ష్మీనారాయణస్వామిగారిదివర కభ్యాత్మరామాయణము పురాణముగ న్యసింపజుంతు మొదలగు చెప్పుచున్నట్లు వెనుకటి లేఖలో వ్రాసియుంటిని. నిన్నటితో నాపురాణము పూర్తియైనది. రామ పట్టాభిషేక కాలమున పురజనులు వారి నర్హ విధముల సత్కరించిరి.

దిలక్ష్మి ఇన్నర్స్ కంపెనీ

లిమిటెడ్., హైదరాబాద్

శ్రీయుత ఎల్. లజపతిరాయగారు, చేర్యేక్

మొదటి సం|| రమునందు జరిగిన పనియొక్క వివరములపట్టిక, వచ్చిన ప్రపోజల్స్ మొత్తము. రు. 87,500.00 జూరీచేయబడిన పాలీసీల మొత్తము రు. 28,000.00 1.6-25 వరకువచ్చిన ప్రపోజల్స్ (అనగా } రు. 42,000.00 18 నెలలకు.

హిందూదేశపు లైఫ్ అసూరన్స్ కంపెనీలో కూడ యంత అమోఘమైన పని జరిగి యుండలేదు.

ది లక్ష్మి గోల్డ్ ఫాటనీ పరిపూర్ణమైన స్క్రీను లాభము లకు, బోసనుకు పూచీనిచ్చెను. మీకు జీవముతో మాత్రముండిన అన్నియు నిజమని మీకు తెలియను.

మీరు త్వరలో మరణించినను లేక దీర్ఘ కాలమువరకు జీవముతో నున్నను మీకు లాభముగలదు.

20 సం|| రములలోగా మరణించిన లక్ష్మి కంపెనీ యీ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించును.

1. నిచ్చెదమని రూఢిగా చెప్పిన మొత్తము.
2. మొదటి సం|| రము చెల్లించిన (పిమియనునకులేవ్వ నతిమిశ్రితము) నునునకు 1000 కి సం|| రం 1 కి రు. 300 ల చొప్పున బోసను పూచీగా చెల్లించబడును.

20 సం|| రములకు పైగా జీవముతో నున్న:—1, పూచీ యివ్వబడిన నడు రు 1000 చెల్లించబడును.

2. మరణాంతరము రు 1000ల పాలీసీ యివ్వబడును.

వారి వారి ఇష్టప్రకారము నడచుకొనుటకు వీలుగలదు. దీనివివరములు తెలుసుకొనుటకు మీరు మీయు ఖర్చు పెట్ట నవసరములేదు. విచారణచే మీకుగల మరణభయమును జయించుటకు వీలుగలదు.

కె. సంతానం, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

లోకల్ అడ్వైజరు, 16 నుంపురా ను చెట్టిపిడి, మద్రాసు.

వేపచెట్టుయొక్క

మంచిగుణములు కలిగిన

టాయిలెట్ అందు బొంబ

సంబంధమైన వస్తువులు

మల్లోసబ్బు:—కార్పొరేట్ ఇతర బొంబ సంబంధమైన సబ్బులన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయదు. మిక్కిలి సున్నితముగా నాసనచేస్తుంది. 8 బల్బుల గల పెట్టె 1 కి ధర రు. 0.12-0. మల్లోప్రెయియ దంతచార్మము:—తేలిక పుల్లలతో దంతభావముచేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయమే. ప్రస్తుత మల్లో ప్రెయియ దంతచార్మమును చేర్చి దంతభావము శ్రేణి నుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణములన్నియు నిందులోగలవు. బుడ్డి 1 0.6-0; చిన్న పొట్టము 1 కి 0.2-0 మల్లో సాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు దోహదము నకు తగినవిండి. చర్మ 1 కి రు. 0.10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0.8-0 హిందూదేశపుపత్రికము, భవముచే తయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu Chetty Street, MADRAS & Mr. V. V. KRISHNA IYER Palghat

మదనకామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనుల పాలిటి కల్పనము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తు, శుక్లవృక్షము, అతిమూత్రము మొదలగు వాటిని వారింది మంచి బలమును, శీతవృద్ధిని హాభాగ శక్తిని, సంతానప్రాప్తిని గడిగించు బహుప్రసాదములందు డబ్బీలుచాలును.

20 తులసాలిబ్బీ రు. 1-4-0

పాలగుగంధి లేహ్యము—రక్తమధ్విక్త శ్రేష్ఠముననిది. సహమేహము, మేహసాక్షులు, మచ్చలు, ఇతరచర్మరోగములు క్షీణజ్వరము, మొదలగువాటిని వారింది. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 రు|| డబ్బీ రు. 1-4-0 వి. సి. ఖర్చులు శేరు.

పి. కె. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసూజం

8 పెరిదేపి. (నెల్లూరు)

చెన్న పురి బజారుధరలు

1925-వ సం|| జూలై నెల 13-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి రు	80 0 0	మొదలు 42 0 0 వరకు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు వరకు
కుకుమ తెనాలివి	ప 48 గలవి రు	18 0 0 15 0 0
నెల్లూరివి	డిటా	15 8 0 17 0 0
డిబ్బి	డిటా	16 0 0 18 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి		8 12 0 9 0 0
సువ్వులు		20 0 0 24 0 0

2. పన్నుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205		12 8 0 13 8 0
నెనగులు	డిటా	11 12 0 12 4 0
పెసలు	డిటా	14 0 0 15 0 0
మినుములు	డిటా	15 4 0 16 8 0
ఉలవలు	రు 164	8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి		154 0 0 155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		14 0 0 25 0 0
కొండాపురంపేరు నెనగపప్పుబా 1-కి		55 0 0 60 0 5
ఇతర ప్రదేశము		50 0 0 53 0 0
పేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 186 మిక్సానూనె 182 0 0		
ఆముదము బా 1-కి		128 0 0 130 0 5

4. చిల్ల రవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి		105 0 0
కూరపసుపు		45 0 0 50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా 1-కి		100 0 0 110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 50,50		
కాశహస్తీపాయకట్టు		70,75
బెల్లము బా 1-కి		85 0 0 45 8 0
చింతపండు బా 1-కి		40 0 0 60 8 0

5. ఇనుము

పట్టరకం బా 1-కి		30 0 0 31 0 0
చవరం		30 0 0 32 0 0
రవుండు		30 0 0 40 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 తులంకు		71 0 0 74 8 0
బంగారము, తులము 1-కి		21 10 0 21 12 0
సవరము 1-కి		18 7 8
ఇత్తడి బా 1-కి		258 0 0 256 0 0
రాగి డిటా		285 0 0 288 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పా గలవి		80 8 0 80 12 0

7. రంగులు అలిజరైన

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు		72 0 0
తొట్టికృష్ణము డిటా		" "
సింహం డిటా		" "
గూరం డిటా		70 0 0

8. దూది

బో వెట్టుబాదన 1-కి		రు 300 0 0
ఎల్నాడు దూది		240 0 0

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి		7 4 0
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి		4 12 0
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి		7 4 0
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి		7 4 0
నూళ్లయేనుగ నెం 20		9 8 0
జపాన్ నెం 20		9 8 0
నెం 40 ఏ లేటిలు అయిషను		12 0 0
నడ్యాక్ నెం 24½		10 0 0
14½ క్విలక్ పక్షి		7 6 0
నెం 20 చెన్ని సింహం యాపె		10 8 0
నెం 22		10 12 0
నెం 12½ చెన్ని చర్మము		8 8 0
నెం 14½		8 12 0
నెం 12½ అలెన్సు		7 6 0
నెం 12½ కొయిలుపట్టి		7 8 0
నెం 22½ రంగుబొంబ		9 14 0

